

UN NOUVEAU DYNAMISME
POUR L'ÉCONOMIE BRUXELLOISE
EEN NIEUWE DYNAMIEK
VOOR DE BRUSSELSE ECONOMIE

OPLEIDINGSPLAN 2020

SAMENVATTING 2020

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. De cijfers van het jaar 2020	5
2.1. Werkzoekenden in opleiding, cijfers van 2020	6
2.2. Werknemers, andere statuten en onbekende statuten in opleiding, cijfers van 2020	6
2.3. Voorzichtigheid bij de interpretatie van de methodiek	7
3. De evolutie van de cijfers in detail	10
3.1. Verdeling van de vooruitgang van de werkzoekenden per type operator	10
3.2. Opleiding van de Brusselaars	11
3.3. Opleiding in ondernemingen	13
3.4. Opleiding van jongeren	14
4. De ontwikkeling van het opleidingsaanbod	16
4.1. Formation PME	16
4.2. Personen met een handicap	20
4.3. Plan Prison	23
4.4. Onderwijs voor sociale promotie	25
5. Validering van vaardigheden	28
6. Het Beroepenpunt van Brussel	30
7. De ontwikkeling van de Polen Opleiding-Werk	32
8. Publiek-publieke samenwerkingen voor de opleiding en begeleiding van werkzoekenden	34
8.1. De mandateringsprocedure tussen Actiris en VDAB	34
8.2. De publiek-publieke samenwerking tussen Actiris en Bruxelles Formation	36
9. De Régie	40
10. Indicatoren met gedeelde verantwoordelijkheid tussen Actiris en Bruxelles Formation	41

1. INLEIDING

Het Opleidingsplan 2020¹ (hierna “OP 2020”) kadert in de Strategie 2025 voor Brussel² en de facto in de Belgische bijdrage aan de doelstellingen van de EU 2020-strategie en het Europese cohesiebeleid.

Het OP 2020 “De Brusselaars kwalificeren voor tewerkstelling” werd op 6 december 2016 definitief goedgekeurd door de Franstalige Regering van Brussel en op 15 december door de Brusselse Gewestregering.

De doelstellingen van het OP 2020 zijn gebaseerd op 19 strategische pijlers en 44 maatregelen om “beter en meer te kwalificeren”. Het voorziet in de kwantitatieve én kwalitatieve ontwikkeling en versterking van de beroepsopleiding en de verhoging van de tewerkstellingsgraad bij de Brusselaars door hun vaardigheden en hun certificeringsniveau te verbeteren.

Een eerste balans met de verwezenlijkingen van 2014-2017 werd in december 2018 gepubliceerd. Vervolgens werd de rapportering voortgezet in de vorm van jaarlijkse samenvattingen met de belangrijkste kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkelingen die respectievelijk in 2018 en 2019 zijn vastgesteld.

Deze samenvatting van 2020 is een inhoudelijk en vormelijk verlengstuk van de vorige samenvattingen en geeft dus een stand van zaken van de voornaamste verwezenlijkingen van het jaar 2020. Voor de uitwerking ervan werd een oproep gedaan aan de verschillende initiatiefnemers van de maatregelen, die ons de cijfers en specifieke vorderingen hebben bezorgd die zij in dit kader wilden belichten. Wij danken hen daarvoor van harte. De bijdragen werden nog aangevuld met verschillende activiteitenverslagen voor 2020 waaraan nog werd gewerkt, zoals het activiteitenverslag van de efp en sfpm, het verslag van het consortium voor de validering van vaardigheden, het verslag van het gekruiste beleid van Actiris en Bruxelles Formation en het jaarverslag van Bruxelles Formation.

2020 was tevens het jaar van de evaluevaluatie van de uitvoering van het Opleidingsplan 2020 door de externe dienstverlener BIEFOR. Ter herinnering: daarvoor was in 2019 een bestek opgemaakt op basis waarvan deze evaluatiewerkzaamheden tussen 1 maart 2020 en 30 juni 2020 konden worden uitgevoerd.

In dat kader heeft BIEFOR de initiatiefnemers van de verschillende maatregelen ontmoet tijdens semi-gestructureerde interviews. Deze werkzaamheden spitsten zich toe op de bijdrage van het OP 2020 aan de dienstverlening aan het Brusselse publiek, op de methodologie van het systeem (beheer, planning, organisatie) en op de betrokkenheid en inzet van de verschillende Franstalige en Nederlandstalige partners bij de ontwikkeling en uitvoering van dit overheidsbeleid.

Alle vaststellingen na afloop van de evaluatie werden in aanbevelingen en pistes voor verbetering voor de toekomst gegoten met het oog op de uitwerking van de nieuwe strategie voor kwalificatie-werkgelegenheid zoals voorzien in het akkoord van de Franstalige Regering van Brussel: *“In het kader van de Strategie 2030 en op basis van de toekomstige balans na de evaluatie van het Opleidingsplan 2020 wil de Franstalige Regering van Brussel opnieuw een strategie voor kwalificatie-werkgelegenheid lanceren. Die zal in overleg met alle Franstalige en Nederlandstalige spelers binnen werkgelegenheid, beroepsopleiding en onderwijs in het Brussels Gewest over*

1 <https://www.bruxellesformation.brussels/wp-content/uploads/2020/06/Plan-Formation-2020-texte.pdf>

2 <https://strategie2025.brussels/>

een periode van 10 jaar worden uitgevoerd en zal met name de alliantie werkgelegenheid-leefmilieu ondersteunen, vooral in de bouw. Tegen 2030 zal deze strategie de inwoners van het Gewest en in het bijzonder de werkzoekenden in staat stellen het competentieniveau te bereiken dat op de arbeidsmarkt van de hoofdstad vereist is.”

Tot slot kunnen we deze inleiding niet afsluiten zonder terug te komen op de context van de ongeziene gezondheids crisis waarin het jaar 2020 zich afspeelde, een context die op het moment van schrijven nog steeds bestaat. De verschillende Brusselse organisaties en instellingen die de maatregelen van het OP 2020 in goede banen leidden, moesten blijk geven van veerkracht en moesten manieren vinden om hun dienstverlening aan de verschillende betrokken groepen aan te passen: werkzoekenden, werknemers, leerlingen ... De gezondheids crisis heeft bovendien een duidelijke impact gehad op de verwachte resultaten voor dit laatste werkjaar van het OP 2020. Gezien die ongeëvenaarde context worden in deze samenvatting gericht bepaalde resultaten van 2019 vermeld ter vergelijking; op basis van die resultaten werd de uitvoering van het OP 2020 geëvalueerd.

2. DE CIJFERS VAN HET JAAR 2020

In het Brussels Gewest wordt de opleiding van werkzoekenden beheerd en georganiseerd door de Franstalige overheidsdienst Bruxelles Formation in samenwerking met geconventioneerde partners. Formation PME en VDAB Brussel zullen, samen met de diensten van Syntra Brussel voor de Nederlandstalige werkzoekenden, bijdragen aan het succes van het Opleidingsplan 2020.

Ter herinnering: de doelstelling van het Opleidingsplan 2020 is om met alle partners samen 3000 bijkomende werkzoekenden op te leiden in vergelijking met 2014, van wie 2000 via beroepsopleidingen, alternerend leren of opleidingen in ondernemingen zodat in 2020 het streefcijfer van 20 000 werkzoekenden in opleiding wordt gehaald (maatregel 1).

Daarnaast voorziet het Opleidingsplan in een toename van de opleiding van werknemers (maatregel 2) zodat het aantal werknemers in opleiding tegen 2020 met duizend stijgt.

In het algemeen komen uit de cijfers voor 2020 de volgende bevindingen naar voren:

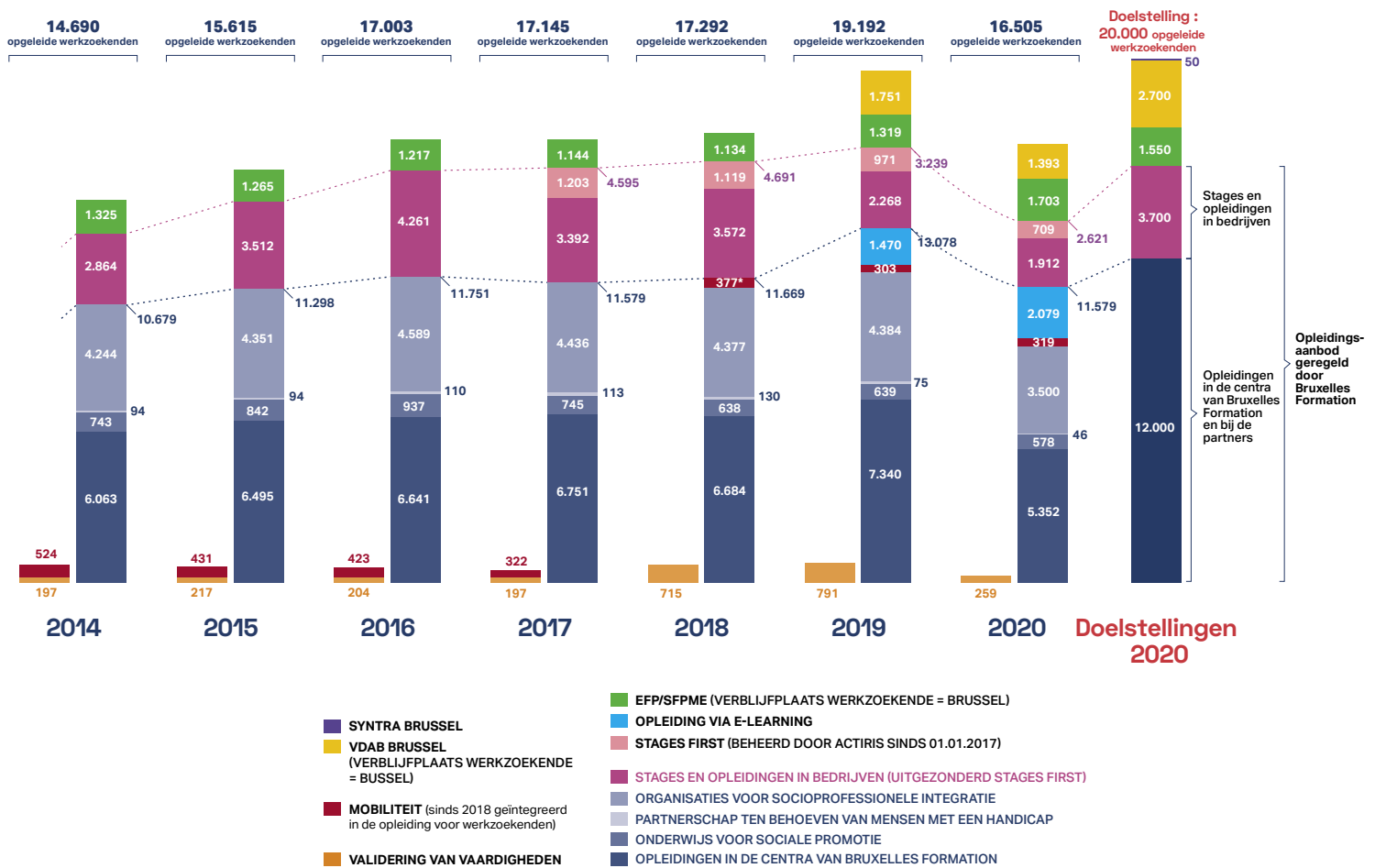
- Het streefcijfer van 20 000 opgeleide werkzoekenden in 2020 was voor 96% gehaald in 2019, toen in Brussel 19 192 werkzoekenden werden opgeleid. Dat aantal bleef stijgen in vergelijking met voorgaande jaren. In 2020 werd de doelstelling ondanks de gezondheids crisis door het coronavirus toch voor 82,5% gehaald, met **16 505** opgeleide werkzoekenden.
- Het streefcijfer van 11 730 opgeleide werknemers en andere doelgroepen in 2020 werd met 26% overschreden in 2019, toen 14 759 mensen een opleiding volgden. In 2020 werd met **14 244** opgeleide personen opnieuw een overschrijding van de doelstelling met 21% verwezenlijkt.
- Beide grafieken hierboven tonen een totaal van **34 749** personen die in 2020 een opleiding volgden in Brussel.

In het kader van de samenvatting voor 2018³ van het Opleidingsplan 2020 zijn bepaalde methodologische wijzigingen aangebracht ten opzichte van de grafieken in de balans van 2014-2017⁴ van het Opleidingsplan 2020, wat bepaalde wijzigingen in de totalen verklaart. De samenvattingen voor 2019 en 2020 van het Opleidingsplan 2020 liggen op methodologisch vlak in de lijn van de samenvatting voor 2018. Alle methodologische wijzigingen en aanbevelingen tot voorzichtigheid worden hieronder verder toegelicht.

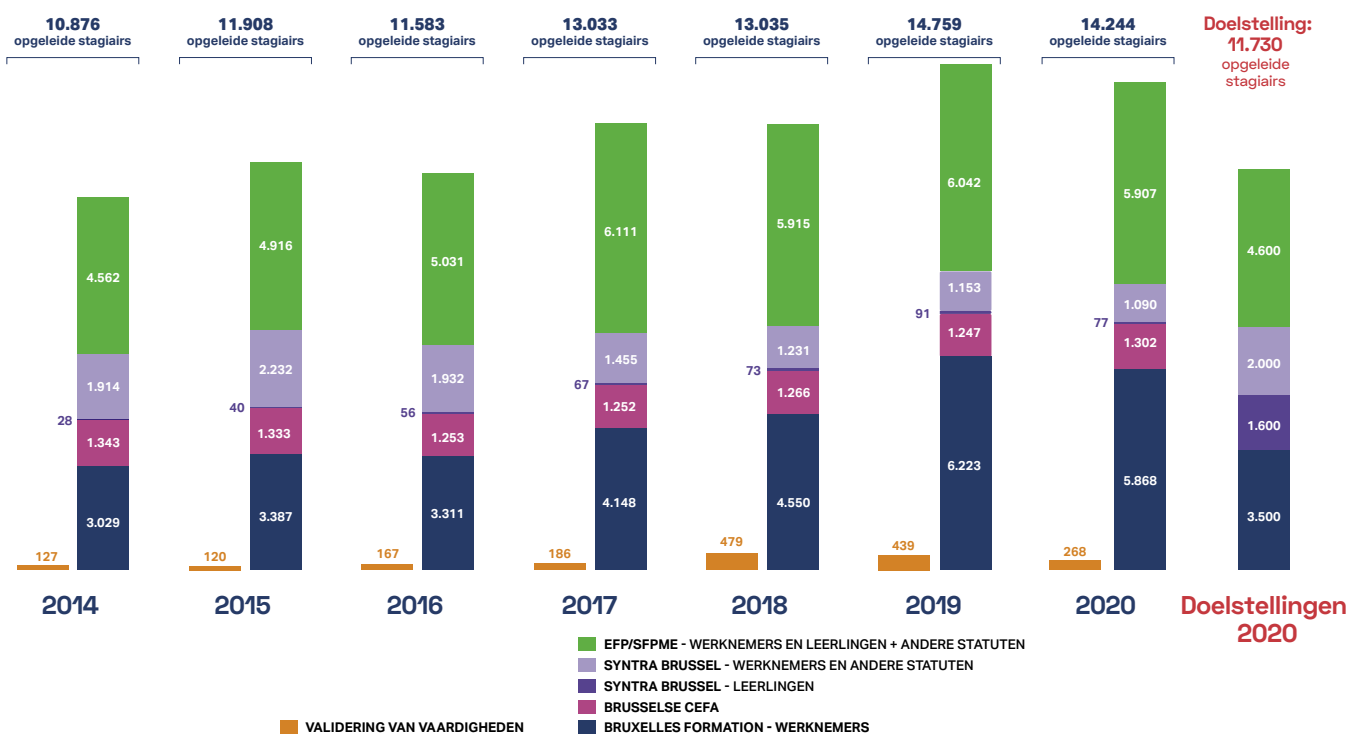
3 <https://www.bruxellesformation.brussels/wp-content/uploads/2019/11/Plan-Formation-2020-%E2%80%93-Synthe%CC%80se-2018.pdf>

4 https://www.bruxellesformation.brussels/wp-content/uploads/2019/06/Bilan-2014-2017-Plan-Formation-2020_17-10.pdf

2.1. Werkzoekenden in opleiding, cijfers van 2020

2.2. Werknemers, andere statuten en onbekende statuten in opleiding, cijfers van 2020

2.3. Voorzichtigheid bij de interpretatie van de methodiek

Deze grafieken geven een goed beeld van de evolutie van het aantal werkzoekenden, werknemers en personen met andere statuten die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een opleiding of validering kregen, in verhouding tot de te bereiken doelstellingen van 20 000 opgeleide werkzoekenden en bijna 12 000 opgeleide werknemers/stagiairs in alternerende opleidingen in 2020.

Toch moet de methodiek achter deze cijfers met enige voorzichtigheid worden bekeken:

■ **VDAB Brussel:** de gegevens van VDAB Brussel hebben uitsluitend betrekking op werkzoekenden die gedomicilieerd zijn in Brussel en die een beroepsopleiding volgden bij VDAB Brussel en zijn partners. In 2019 waren dat 1751 in Brussel gedomicilieerde werkzoekenden, tegenover 1393 in 2020.

■ **EFP/SFPME:**

- De gegevens van de efp voor 2014-2020 met betrekking tot werkzoekenden tellen alleen werkzoekenden in een alternerende opleiding die in Brussel gedomicilieerd zijn en geregistreerd zijn in de databank van Actiris. Werkzoekenden die in andere gewesten gedomicilieerd zijn en een opleiding bij de efp hebben gevolgd, zijn in de tweede grafiek opgenomen in de categorie “onbekend statuut”. Een alternerende opleiding is een basisopleiding die een leertijd en een opleiding tot bedrijfsleider omvat.
- In de tweede grafiek omvatten de gegevens van de efp voor 2014-2020 de in het Brussels Gewest gedomicilieerde werknemers die een basisopleiding of voortgezette opleiding hebben gevolgd en het totaal van de mensen met een “onbekend statuut” die een opleiding bij de efp hebben gevolgd en buiten het Gewest gedomicilieerd zijn, ongeacht hun statuut (werkzoekende, werknemer, leergast ...). De toegang tot de databanken van Le Forem en VDAB maakt het momenteel niet mogelijk om in deze categorie een onderscheid te maken tussen werkzoekenden en werknemers. In 2019 ging het bij de efp om 2452 “onbekende” personen, tegenover 2617 in 2020.
- Voor de specifieke cijfers van de efp werd het aantal inschrijvingen voor opleidingen (op 31/12 van elk academiejaar) geteld in plaats van het aantal afzonderlijke stagiairs dat zich voor een of meer opleidingen heeft ingeschreven. Overlappingsen zijn dus mogelijk, dus dat eenzelfde stagiair zich tijdens hetzelfde academiejaar voor meerdere opleidingen heeft ingeschreven. Dergelijke overlappingsen komen echter weinig voor gezien de duur van de opleidingen, de lesroosters – die niet altijd de mogelijkheid bieden om verschillende opleidingen tegelijkertijd te volgen – en de verplichting van de stagiair om stage te lopen in een bedrijf. De overlappingsen kunnen voorkomen bij opleidingen voor compatibele beroepen binnen hetzelfde domein (bijvoorbeeld “ijsbereider” en “chocolatier” of “brood- en banketbakker” en “ijsbereider”), waarbij de stagiairs die opleidingen in de praktijk uitzonderlijk wel tegelijkertijd kunnen volgen als de lesroosters en stages dat toelaten.
- De cijfers over niet bij de efp ingeschreven stagiairs van de sfpme worden sinds 2016 bij de cijfers voor de bij de efp ingeschreven stagiairs geteld, aangezien tevoren geen cijfers voor deze stagiairs beschikbaar waren. Slechts weinig stagiairs van de sfpme zijn niet bij de efp ingeschreven. Deze personen zijn ofwel ingeschreven bij het IFAPME in Wallonië en volgen hun stage in Brussel onder begeleiding van een toezichthoudende afgevaardigde van de sfpme, ofwel volgen ze hun opleiding volledig in bedrijven omdat voor de door hen aangeleerde beroepen geen cursussen worden georganiseerd. Het gaat om slechts enkele cursisten in zeer specifieke beroepen (bv. vioolbouwer, staalgraveur, koffiebrander ...). De eerste grafiek toont 40 werkzoekenden gedomicilieerd in Brussel en andere gewesten. In de tweede grafiek staan dan weer 86 werknemers of personen met een ander statuut gedomicilieerd in Brussel en andere gewesten.

- Door een herziening van de berekeningsmethoden verschillen de in de tweede grafiek getoonde gegevens van Formation PME (efp/sfpme) voor 2016-2020 van de gegevens die in de balans van het Opleidingsplan 2020 voor 2014-2017 zijn voorgesteld. Bovendien omvatten ze de personen die een opleiding bij de efp hebben gevolgd en in andere gewesten zijn gedomicilieerd en van wie het statuut (werkzoekende, werknemer, leergast ...) om bovengenoemde redenen niet duidelijk is vastgesteld.

■ **Syntra Brussel:** voor 2014-2020 zijn geen gegevens beschikbaar over het aandeel werkzoekenden dat bij Syntra Brussel een opleiding volgde doordat Syntra geen toegang heeft tot de databank van Actiris waarmee het aantal werkzoekenden in hun publiek in opleiding nauwkeurig kan worden vastgesteld. Daarom zijn de werkzoekenden van Syntra, die in 2020 met naar schatting 100 tot 200 waren, opgenomen in de tweede grafiek: “werknemers en andere statuten”. Syntra Brussel vraagt al enkele jaren om zijn databank te kruisen met die van Actiris om de werkzoekenden in hun publiek te identificeren en zo de beleidsvorming te vergemakkelijken. Voor Syntra Brussel zou het ideaal zijn als Syntra de rijksregisternummers van hun auditoren aan een ION kon verstrekken en dat een krachtens de AVG gemachtigde ION (zoals view.brussels) de kruisverwijzingen met de databank van werkzoekenden kon uitvoeren.

Bij het verzamelen van gegevens voor deze samenvatting van 2020 heeft Syntra Brussel een correctie aangebracht in de cijfers van 2019 betreffende de leergasten omdat die niet correct waren. Voor het jaar 2019 nemen we in dat opzicht dus 91 in plaats van 153 opgeleide personen in aanmerking. De grafieken en de totalen zijn daar dan ook aan aangepast. In 2020 bedroeg het aantal leergasten 77.

■ **Stages in bedrijven en bijzonderheid van de BIS:** in de gegevens over stages in bedrijven zijn de Taalbadstage, de Individuele beroepsopleiding in de Onderneming (IBO), de Instapstage in een onderneming (die in 2017 “First Stage” is geworden) en de Beroepsinlevingsstage (BIS) opgenomen. Voor de jaren 2019 en 2020 zijn alleen de werkzoekenden die bij Actiris zijn ingeschreven en van het BIS-systeem gebruikmaken (11 personen in 2019 en 68 personen in 2020), in de eerste grafiek opgenomen. De andere begunstigen van de BIS-regeling in 2020, die meestal geen werkzoekenden zijn, zijn in de tweede algemene grafiek opgenomen onder de titel “BF: Werknemers en andere statuten”.

■ **Bruxelles Formation:**

- Subtotalen in paars en blauw verwijzen naar de werkzoekenden als afzonderlijke stagiairs die een of meerdere opleidingen of stages hebben gevolgd in ondernemingen die onder de bevoegdheid van Bruxelles Formation vallen (zonder First Stage). Sinds 2019 worden de afzonderlijke werkzoekenden die een opleiding met fysieke aanwezigheid hebben gevolgd bij BF espaces numériques, opgenomen in de opleidingen in de centra van Bruxelles Formation (502 in 2019 en 340 in 2020). De stagiairs die afstandsonderwijs volgden via BF espaces numériques, worden afzonderlijk vermeld (1470 in 2019 en 2079 in 2020). De cijfers met betrekking tot andersvaliden tot slot zijn licht gewijzigd ten opzichte van de cijfers in de samenvatting van 2018 en in de balans voor 2014-2017 van het Opleidingsplan 2020: alleen andersvaliden met het statuut van werkzoekende werden in de statistieken in aanmerking genomen. Voor het jaar 2020 waren dat er 46.
- Wat de werknemers en andere statuten betreft, omvat de telling voor 2020 net zoals die van 2019 de werknemers die zijn opgeleid bij BF entreprises en andere opleidingscentra van Bruxelles Formation en de BIS-stagiairs die geen statuut van werkzoekende hebben (2150 in 2019 en 2038 in 2020).

■ **Validering van vaardigheden:** de getoonde cijfers komen overeen met het aantal al dan niet succesvolle valideringsproeven die door werkzoekenden en werknemers zijn afgelegd in de valideringscentra van het Brussels Gewest.

- **CEFA:** de vermelde cijfers weerspiegelen de inschrijvingen in de Brusselse CEFA gedurende één academiejaar (2014 komt overeen met het jaar 2014-2015, 2015 met het jaar 2015-2016 ...). Voor het academiejaar 2019-2020 werden in de Brusselse CEFA 1302 inschrijvingen opgetekend. Ter informatie: het aantal inschrijvingen voor het academiejaar 2020-2021 zal pas in september 2021 gekend zijn.
- **Mobiliteit:** sinds 2018 wordt bij de cijfers omtrent de opleiding van werkzoekenden ook rekening gehouden met mobiliteit (werkzoekenden in opleiding in Vlaanderen of Wallonië). Concreet worden stagiairs via Bruxelles Formation eerst via hun IBIS-nummer aan Actiris gekoppeld, waarna ze toegang krijgen tot de opleidingen die door Bruxelles Formation worden beheerd. Als de gewenste opleiding niet beschikbaar is in het Brussels Gewest (via Bruxelles Formation of partners), dan worden de werkzoekenden naar een plaats in Vlaanderen of Wallonië gestuurd waar die wel beschikbaar is.

Al met al moeten de cijfers in beide algemene grafieken met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd:

- De globale cijfers van de tussen 2014 en 2020 opgeleide werkzoekenden (eerste grafiek) kunnen naar boven worden bijgesteld: eerst moeten nog de werkzoekenden worden toegevoegd die in de efp zijn opgeleid, in andere gewesten dan Brussel gedomicilieerd zijn en niet duidelijk identificeerbaar zijn omwille van de toegang tot de databanken van Le Forem en VDAB. Ook moeten nog de bij Syntra Brussel opgeleide werkzoekenden worden toegevoegd die niet duidelijk geïdentificeerd zijn omwille van de toegang tot de databases van Actiris.
- Omgekeerd zouden de globale cijfers voor werknemers en stagiairs in alternerende opleidingen (tweede grafiek) naar beneden kunnen worden bijgesteld omdat ze ook andere statuten omvatten, zoals werkzoekenden die in andere gewesten gedomicilieerd zijn (gegevens van de efp) en werkzoekenden die bij Syntra Brussel een opleiding volgden.
- In het algemeen wordt voor de cijfers van de efp het aantal inschrijvingen geteld. Ze zouden ietwat lager liggen als de telling gebeurde op basis van het aantal afzonderlijke stagiairs.
- Hoewel elke operator het aantal door hem opgeleide afzonderlijke stagiairs heeft meegedeeld (of het aantal inschrijvingen voor opleidingen in het geval van de efp), sluiten deze grafieken helaas niet uit dat tussen de verschillende operatoren overlappings bestaan. Eenzelfde stagiair kan bijvoorbeeld in hetzelfde jaar een opleiding bij de efp en een opleiding bij Bruxelles Formation hebben gevolgd en vervolgens door elke aanbieder eenmaal zijn geteld, dus tweemaal in de totale cijfers.

3. DE EVOLUTIE VAN DE CIJFERS IN DETAIL

3.1 Verdeling van de vooruitgang van de werkzoekenden per type operator

Maatregel 1 van het Opleidingsplan 2020 voorzag een streefcijfer van 3000 bijkomende opgeleide werkzoekenden in 2020, dat *“zal bereikt worden door de vooruitgang erbij te voegen die per type operator op de volgende manier verdeeld is volgens de volgende voorspellingen die samen met hen werden uitgevoerd”*⁵.

- **Stijging met 2300 afzonderlijke werkzoekenden voor Bruxelles Formation en zijn partners: SPIO, ondernemingen, onderwijs voor sociale promotie, andersvaliden ...**
 - Tussen 2014 en 2019 zijn door Bruxelles Formation en zijn partners 3000 bijkomende werkzoekenden opgeleid (exclusief stages en opleidingen in ondernemingen). In 2014 werden namelijk 10 679 werkzoekenden door Bruxelles Formation en zijn partners opgeleid, tegenover 13 078 in 2019. In 2020 konden ondanks de gezondheids crisis door het coronavirus nog 9500 werkzoekenden ter plaatse een opleiding komen volgen in de centra van Bruxelles Formation en zijn partners, en online ging het om 2079 personen.
- **Stijging met 400 werkzoekenden in opleiding bij VDAB Brussel en zijn partners.**
 - In 2019 volgden 1751 werkzoekenden een opleiding bij VDAB Brussel en zijn partners, tegenover 1195 in 2014, waarmee het streefcijfer van +400 werkzoekenden voor 139% werd gehaald. In 2020 daalde dat aantal tot 1393 opgeleide werkzoekenden, dus de doelstelling werd voor 79,5% bereikt.
- **Stijging met 250 werkzoekenden/jaar (Brusselaars jonger dan 30) in alternerende opleidingen bij de efp/sfpme.**
 - Bij de efp is het aantal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicilieerde werkzoekenden jonger dan 30 jaar die een alternerende opleiding volgen, tussen 2014 en 2020 gestegen van 890 in 2014 naar 1031 in 2020 (-100) (+ 141).
 - Bij de sfpme is de stijging vrij klein: van 1 werkzoekende jonger dan 30 jaar met woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die in 2014⁶ een opleiding kreeg, naar 7 werkzoekenden in 2019. In 2020 ging het om 5 werkzoekenden jonger dan 30 jaar⁷.
 - Er is dus een stijging vastgesteld van het aantal Brusselse werkzoekenden jonger dan 30 jaar die tussen 2014 en 2020 een alternerende opleiding volgden. Dat geldt ook voor het totale aantal jongeren onder 30 jaar (zowel werkzoekenden als werknemers) met woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in andere gewesten. Dat zal worden toegelicht onder “3.4 Opleiding van jongeren”.
- **Stijging met 50 werkzoekenden die door Syntra Brussel werden opgeleid.**
 - Helaas is het momenteel moeilijk om te meten of deze doelstelling bereikt is, aangezien Syntra Brussel geen toegang heeft tot de databank van Actiris waarmee het aantal werkzoekenden in opleiding in hun publiek nauwkeurig kan worden vastgesteld.

5 Tekst van het Opleidingsplan 2020, maatregel 1, p. 15.

6 Dit door de sfpme doorgegeven cijfer voor 2014 geldt onder voorbehoud want het statuut van de auditor werd in die tijd niet altijd ingevuld.

7 Dit cijfer loopt op tot 7 wanneer alle 30-jarigen ook worden meegerekend.

3.2 Opleiding van de Brusselaars

In zijn maatregel 1 “20 000 afzonderlijke werkzoekenden per jaar opleiden vanaf 2020” wil het Opleidingsplan 2020 “het aantal begunstigde Brusselaars van het opleidingssysteem significant doen toenemen”. Bij maatregel 2 “De participatie van de werknemers aan de beroepsopleiding verhogen” wordt de voortgezette opleiding van de Brusselse werknemers van sectoren in economische overgang of herstructurering om hun herscholing en hun perfectionering op beroepsvlak te verzekeren, als een prioriteit beschouwd.

De twee onderstaande tabellen tonen in de door de operatoren meegedeelde en in de twee globale grafieken hierboven opgenomen cijfers duidelijk het aantal en aandeel van de personen die in 2020 een opleiding volgden en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicilieerd zijn.

Aantal en aandeel van de in 2020 opgeleide werkzoekenden die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedomicilieerd zijn (BHG)

Operatoren	Opgeleide stagiairs	Stagiairs met woonplaats in het BHG	Stagiairs met woonplaats in andere gewesten	Aandeel stagiairs met woonplaats in het BHG
Aanbod beheerd door Bruxelles Formation	12.700	11.201	1.499	88,2%
First Stage	709	709	0	100%
efp	1.664	1.664	0	100%
sfpme	39	14	25	35,8%
VDAB Brussel	1393	1.393	0	100%
Totaal	16.505	14.981	1.524	90,8%

Aantal en aandeel van werknemers, andere statuten en onbekende statuten die in 2020 een opleiding volgden en gedomicilieerd zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)

Operatoren	Opgeleide stagiairs	Stagiairs met woonplaats in het BHG	Stagiairs met woonplaats in andere gewesten	Aandeel stagiairs met woonplaats in het BHG
Bruxelles Formation	4.338 ⁸	3.449	442 (gedomicilieerd in andere gewesten) + 447 (onbekend of buitenlands)	79,5%
efp – Auditoren ingeschreven voor basisopleidingen	4.426	1.809	2.617	41%
sfpme	86	29	57	34%
Syntra – Werknemers en andere statuten	1090	436	654	40%
Syntra – Leergasten	77	39	38	50,6%
Totaal	10.017	5.762	4.255	57,5%

Voor bovenstaande grafiek zijn geen gegevens beschikbaar over de woonplaatsen van de leerlingen van de CEFA en de auditoren die zijn ingeschreven voor een voortgezette opleiding. Bij de auditoren die zijn ingeschreven voor een voortgezette opleiding is die woonplaats moeilijk vast te stellen, aangezien de inschrijvingen vaak op naam van een bedrijf gebeuren en niet op naam van de werknemer die de opleiding volgt.

⁸ En 1.530 werknemers online opgeleid.

- **Beide bovenstaande tabellen geven in het algemeen meer details over de woonplaats van de stagiairs die in 2020 een opleiding volgden.**

- Ongeveer 75% van hen zijn geïdentificeerd als gedomicilieerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Bij de werkzoekenden is het aantal en het aandeel van de stagiairs met woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het grootst.
- Het absolute aantal stagiairs met woonplaats in andere gewesten is het grootst bij de voor een basisopleiding ingeschreven auditoren van de efp. Die 2617 stagiairs die bij de efp een basisopleiding (leertijd + bedrijfsleider) volgden en in andere gewesten gedomicilieerd zijn, zijn over het algemeen mensen die in de Brusselse rand wonen of in gemeenten waar Brussel vlot met het openbaar vervoer bereikbaar is.

Daarbij moet nog worden vermeld dat er bij VDAB Brussel ook leerlingen of stagiairs in andere gewesten gedomicilieerd zijn, zowel werkzoekenden als werknemers. Deze cijfers zijn niet opgenomen in de statistieken in bovenstaande globale grafieken. Bij VDAB Brussel is ongeveer 50% van het publiek in opleiding gedomicilieerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 50% in andere gewesten.

Omtrent de validering van vaardigheden werden volgende vaststellingen gedaan bij de 527 proeven die in 2020 in de Centra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn uitgevoerd:

- 463 proeven werden afgelegd door kandidaten met woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dus 87,8%,
- 64 proeven werden afgelegd door kandidaten met woonplaats buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dus 12,2%.

3.3 Opleiding in ondernemingen

Maatregel 1 van het Opleidingsplan 2020 voorziet 900 bijkomende werkzoekenden die worden opgeleid via opleidingen in ondernemingen, zoals de FPIE/IBO of collectieve opleidingen in ondernemingen. Onderstaande tabel geeft de evolutie weer van de stages en opleidingen in ondernemingen die werden gevolgd door werkzoekenden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In dit kader kunnen werkzoekenden toegang krijgen tot verschillende voorzieningen voor opleidingen in ondernemingen. Taalbadstages in ondernemingen en individuele beroepsopleidingen in ondernemingen (IBO) maken deel uit van het werkgebied van Bruxelles Formation. First Stage wordt sinds 1 januari 2017 beheerd door Actiris.

Aantal afzonderlijke werkzoekenden die genoten van een taalbadstage, IBO en First Stage – resultaten 2014 – 2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Vershil 2014-2020
Taalbadstage in een onderneming	39	43	25	26	29	22	4	-35
IBO (aanwezige stagiairs in en buiten de centra van BF)	1.514	1.538	1.657	1.642	1.878	2.236	1.843	+329
Bedrijfsstage en First Stage (sinds 2017)	735	1.116	1.478	1.594	1.119	971	709	-26
TOTAL	2.288	2.697	3.160	3.262	3.026	3.229⁹	2.556	+268

Tussen 2014 en 2020 zien we een toename met **268** werkzoekenden die van dergelijke stages en opleidingen in ondernemingen gebruikmaakten. Hoewel er voor dit jaar 2020 sprake is van een lichte daling door de sluiting van sommige bedrijven, kenden de IBO in de loop der jaren met **+329** personen in opleiding de grootste stijging.

Voor de IBO die door VDAB Brussel worden beheerd, zijn dit de vergelijkende gegevens die wij ontvingen. Cijfers over voorgaande jaren zijn op dit moment niet beschikbaar.

Organisator IBO = VDAB Brussel. Verblijfplaats werkzoekende = Brussel – gegevens 2014-2020

	Aantal afzonderlijke werkzoekenden die via een IBO aan het werk zijn	Mannen	Vrouwen
2014	77	54	23
2018	117	78	39
2019	83	53	30
2020	48	24	24
Vershil voor de IBO tussen 2014 en 2020: -29			

Tussen 2014 en 2020 was er een toename van **239** opgeleide werkzoekenden die gebruikmaakten van de systemen in de twee bovenstaande grafieken. De periode tussen 2014 en 2019 kende een evolutie van **941** werkzoekenden.

⁹ BIS zijn niet in deze tabel opgenomen omwille van wijzigingen in de manier waarop de BIS tussen 2014 en 2019 werden geteld, die hierboven in de rubriek over de voorzichtigheid bij de interpretatie van de methodiek worden toegelicht. Als we bij de 3229 afzonderlijke stagiairs de 11 werkzoekenden in een BIS in 2019 optellen, komt dat op een totaal van 3239 afzonderlijke werkzoekenden die in 2019 een dergelijke opleiding volgden. Er is immers sprake van een overlapping door één stagiair die in 2019 een BIS én een IBO volgde. Die persoon werd slechts eenmaal meegeteld in de totale telling van de 3239 afzonderlijke stagiairs.

3.4 Opleiding van jongeren

Maatregel 3 van het Opleidingsplan 2020 wil in 2020 het aantal jongeren in opleiding bij alternerende opleidingsplaatsen met meer dan 1000 laten stijgen, met nadruk op opleidingen bij de efp, de sfpme, de Brusselse CEFA en Syntra Brussel. In de onderstaande tabellen worden de gegevens van 2014, waarop de uitwerking van het Opleidingsplan 2020 gebaseerd is, vergeleken met de gegevens van 2020 om de evolutie van de opleiding van jongeren op het gebied van alternerend leren te meten.

Auditoren jonger dan 30 jaar in alternerende opleidingen bij de efp en de sfpme – gegevens van 2014 en 2020 (opleiding met leertijd en tot bedrijfsleider)

Operatoren	2014	2020	Vershil 2014-2020
efp	4.196	4.416	+ 242
sfpme	121	105	- 14
Totaal	4.317	4.521	+204

Tussen 2014 en 2020 was er een toename met **204** auditoren jonger dan 30 jaar (+228 tussen 2014 en 2019) die een alternerende opleiding volgden bij de efp en de sfpme voor alle auditoren, al dan niet werkzoekend en gedomilieerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of andere gewesten. Die toename met 204 auditoren is nog ver verwijderd van de doelstelling van maatregel 3 van het Opleidingsplan 2020, die het aantal cursisten jonger dan 30 jaar dat bij de efp is ingeschreven voor een opleiding met leertijd en tot bedrijfsleider moet verhogen.

Aantal inschrijvingen bij de Brusselse CEFA¹⁰ per academiejaar (afzonderlijke begunstigden) – 2014 en 2020

Operatoren	Inschrijvingen 2014 - 2015	Inschrijvingen 2019 - 2020	Vershil 2014-2019
Brusselse CEFA	1.388	1.302	- 84

Het totaal voor het academiejaar 2019-2020 omvat de inschrijvingen in de verschillende Brusselse centra voor onderwijs en alternerend leren: CEFA Bruxelles-Ville, Centre scolaire Eperonniers-Mercelis, Institut de la Providence, Institut Emile Gryzon en CEFA Laeken.

Maatregel 3 van het Opleidingsplan 2020 moest het gebruik van de Brusselse CEFA met 20% doen toenemen. Helaas is dat tot dusver niet gelukt. Het aantal gebruikers van de CEFA blijft over het algemeen relatief stabiel en daalt zelfs wat.

Met betrekking tot het alternerend leren kunnen wij hieronder ter informatie de cijfers aanreiken van de evolutie van de Brusselse CDO.

Aantal inschrijvingen in de Brusselse CDO – evolutie 2014 – 2020

Inschrijvingen per academiejaar	Brusselse CDO
2015-2016	484
2016-2017	523
2017-2018	589
2018-2019	534
2019-2020	529
2020-2021	552
Vershil 2015-2020	+68

10 Gelieve voor meer informatie over de CEFA de website van de raad "Conseil zonal de l'Alternance" te raadplegen: <https://www.cza-bxl.be/-Institutions-.html>

Het totaal voor 2020 omvat de inschrijvingen in de verschillende Brusselse Centra Leren en Werken (CDO): City Brussels, Castor en het Don Bosco Institute.

Daarnaast moet worden opgemerkt dat ook 26 leerlingen een alternerende opleiding volgen in het voltijds onderwijs (middelbare scholen Coovi, Don Bosco, KTA Jette en E. Hiel).

Aantal jongeren onder 30 jaar in een alternerende opleiding bij Syntra Brussel en met woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en andere gewesten – 2014 - 2020 – Cursisten leertijd of standaard dual

Toestand op	Stagiairs met woonplaats in het BHG	Stagiairs met woonplaats buiten het BHG	Totaal
30/06/2014	13	24	37
30/06/2015	24	33	57
31/12/2016	24	21	45
31/12/2017	39	25	64
31/12/2018	47	28	75
31/12/2019 ¹¹	48	43	91
31/12/2020	39	38	77
Vershil 2014-2020	+23	+14	+40

Tussen 2014 en 2020 was er een aanzienlijke stijging van het aantal jongeren jonger dan 30 jaar dat bij Syntra Brussel een alternerende opleiding volgde. Dat aantal steeg van 37 opgeleide jongeren in 2014 tot 77 opgeleide jongeren in 2020. In het algemeen is de toename van het aantal jongeren onder de 30 jaar dat bij Syntra Brussel werd opgeleid tussen 2014 en 2020 bijna gelijk voor de stagiairs met woonplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die met woonplaats daarbuiten.

11 De cijfers uit de samenvatting van 2019 klopten niet. Syntra Brussel voerde dit jaar een correctie door.

4. DE ONTWIKKELING VAN HET OPLEIDINGSAANBOD

4.1 Formation PME

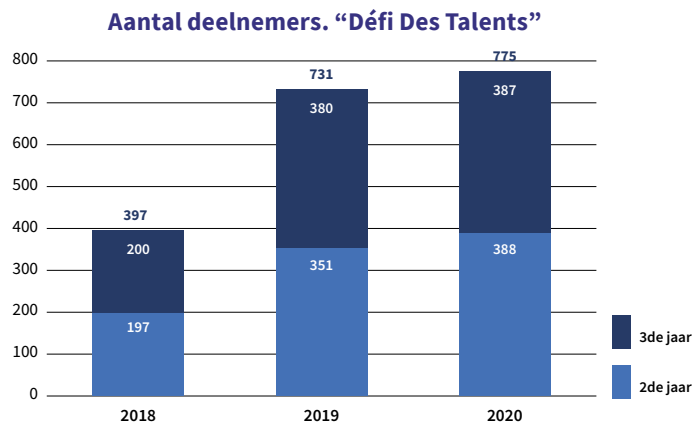
In het kader van maatregel 22 “Het mentoraat ontplooiën: vereenvoudiging van de maatregelen en de financiële steun” en maatregel 25 “De opleiding alternerend leren in kmo’s systematisch in de partnerships integreren” van het OP 2020 wil Formation PME de vele verwezenlijkingen hieronder onder de aandacht brengen, die overgenomen zijn uit het activiteitenverslag 2020 van de efp dat momenteel wordt opgesteld¹².

Oriëntering van kandidaten voor scholing

Sinds 2015 kon Formation PME, met name dankzij de bijdrage van het Europees Sociaal Fonds, op de volgende manieren zorgen voor een hoger begeleidingspercentage van jongeren:

- Voortzetting van de activiteiten van de pool DORA (ontwikkeling, oriëntering, succes en volhouden van de opleiding) binnen de efp, die belast is met de oriëntering en begeleiding van jongeren voordat ze daadwerkelijk aan hun alternerende opleiding beginnen, met remediëringsactiviteiten en met ondersteuning bij het volhouden van de opleiding in het bijzonder:
 - C’APP, een aanmoedigingsprogramma om jongeren voor te bereiden op de leertijd,
 - begeleiding van jongeren zonder werkgever – Sinds de invoering van de alternerende overeenkomst is een stage in een onderneming niet langer een vereiste voor inschrijving bij de efp. Daarom zijn er twee instrumenten beschikbaar om leergasten te helpen een stageplaats te vinden die aan hun verwachtingen voldoet:
 - “Trouve Ton Stage”
 - “Recherche Active de Stage”
- Systematischere uitvoering van een test om de balans op te maken van de basisvaardigheden van de jongeren voordat ze aan hun opleiding beginnen, aangevuld met een oriënterend gesprek. Die evaluatietest is intussen verplicht voor iedereen die een alternerende opleiding met leertijd wil volgen. Ze dient om de vaardigheden van de kandidaat te beoordelen voordat die in het systeem stapt, om de kandidaten de weg te wijzen binnen het stelsel van Formation PME en eventueel afhaken tegen te gaan;
- Systematischere toelatingsexamens en persoonlijke gesprekken voor wie in het systeem voor toekomstige bedrijfsleiders stapt;
- Uitbreiding van de kennismakingsprogramma’s “Découvertes métiers” in de opleidingscentra en “Essais métiers” in ondernemingen voor de jongeren die behoefte hebben aan oriëntering;
- Allerlei oriënterende activiteiten:
 - Basisonderwijs:
 - “Place aux Enfants”,
 - “Projet primaire”,
 - Stages voor kinderen,
 - Coder Dojo en Petits Bocuse
 - Secundair onderwijs:
 - “Défi Des Talents”
 - “Visite des Ateliers”

¹² <https://www.efp.be/>

- NEETS en volwassenen (samenwerking met allerlei instanties):
- “Visites des Ateliers” of Escape Games
 - “Découvertes métiers”

Een duidelijker systeem dat beter toegankelijk is

- Voor de toekomstige cursisten is een gezamenlijke informatie- en onthaaldienst van de efp en de sfpme beschikbaar.
- Er bestaat een gratis nummer voor de efp en de sfpme voor een doeltreffende doorschakeling van de oproepen.
- Elk jaar wordt een gezamenlijk communicatieplan van de efp en sfpme uitgewerkt om de communicatie uniform te maken en de toegankelijkheid te vereenvoudigen voor kandidaten van de alternerende opleidingen.
- Een gezamenlijk communicatieplan.
- De invoering van een ondersteunings- en begeleidingsdienst om ook mensen met specifieke behoeften aan de opleidingsvoorzieningen te laten deelnemen.

Invoering van kosteloze inschrijving voor de werkzoekenden in samenwerking met Actiris en Bruxelles Formation

Steun aan ondernemingen en het ondernemerschap

- De organisatie van een uitgebreid opleidingsprogramma “Passeport Réussite”
 “Passeport Réussite” is een opleidingsprogramma op maat voor initiatiefnemers van projecten, starters en ondernemers. Deze cursussen van telkens 3 uur helpen de ondernemingsgeest te ontwikkelen en de vaardigheden te perfectioneren. Het aanbod van het jaar 2020 omvat:
 - Nieuwe thema’s
 - Nieuwe opleiders met expertise in hun sector
 - Opleidingen die op meerdere locaties worden georganiseerd
 - Gevarieerde lesroosters
 - Online opleidingen
 Er werden 92 opleidingen georganiseerd voor 869 aanwezigen.
- Invoering van premies voor bedrijven die jongeren in een alternerende opleiding inzetten om alternerend leren te stimuleren
- Ontwikkeling van het project “Teste ton entreprise”, met een opleiding en een ondernemerstraject
 De efp en JobYourself bundelen hun diensten voor de opleiding “bedrijfsleider” van de efp. Hun opleiding wordt aangevuld met de mogelijkheid om hun bedrijfsproject te testen onder begeleiding van JobYourself. Zo krijgen deze personen de kans om de vaardigheden die zij tijdens de opleiding verworven hebben, in de praktijk om te zetten om vervolgens hun bedrijf op een stevige basis op te starten.
 - 21 personen hadden in 2020 een individueel gesprek en 8 namen deel aan coaching in groep. 7 van de 8 personen voltooiden het groepstraject en 5 mensen hebben hun project gepitcht.

Ontwikkeling van het aanbod alternerende opleidingen

Op basis van businesscases met een analyse van de werkgelegenheid (aantal door Actiris gepubliceerde vacatures bijvoorbeeld), nieuwe profielen opgesteld door de Service Francophone des Métiers et des Qualifications (SFMQ) en analyses van de Instantie Bassin EFE past Formation PME zijn aanbod aan de realiteit van de Brusselse arbeidsmarkt en aan de verwachtingen van de ondernemingen aan.

De ontwikkeling van de digitale pool blijft in die context doorgaan, met de volgende nieuwe opleidingen:

- Netwerkbeheerder telecom en IT
- Front-end developer
- Ontwikkelaar van mobiele toepassingen

Ook andere opleidingen werden aan het aanbod toegevoegd:

- Sociale schoonheidsspecialist(e)
- Metser – ploegbaas
- HVAC – specialist ventilatie
- Adviseur domotica en smarthome
- Voorraadbeheerder en supervisor magazijnen

Bijzondere aandacht voor de kwaliteit van het systeem

- Organisatie van een “veertiendaagse van de kwaliteit”, tweemaal tijdens het academiejaar – Inspectie door de pedagogische adviseurs van meer dan 60 bij de efp georganiseerde cursussen. Het doel van die veertien dagen is de opleiders en de kwaliteit van de cursussen te evalueren met het oog op voortdurende verbetering.
- Creatie van een opleidingscatalogus voor de opleiders van de efp.
- Publicatie van het tweede rapport van de uitvoering van de beheersovereenkomst tussen efp – sfpme – college van de Franse Gemeenschapscommissie.
- Oprichting van een pedagogische dienst om een pedagogisch project te ontwikkelen en te laten groeien, de opleiders te begeleiden, de digitale overgang te vergemakkelijken en op lange termijn een centrum met pedagogische hulpmiddelen open te houden.
- Oprichting van een prospectiedienst voor de digitale beroepen in samenwerking met de sfpme, die een databank moet samenstellen met ondernemingen waar opleidingen voor digitale beroepen kunnen worden gevolgd.

Ontwikkeling van partnerschappen

Naast de voortzetting van de bestaande samenwerkingen (CVDC, FormaForm ...) zijn sinds 2019 ook nieuwe partnerschappen ontwikkeld en/of geformaliseerd:

- Er is een nieuw partnerschap tot stand gebracht tussen de voorziening Formation PME voor alternerende opleidingen en de voedingsindustrie (Alimento).
- Voor de opleiding tot “tandartsassistent” is een partnerschap tot stand gebracht met de tandartsassociatie Société de Médecine Dentaire.
- Er waren uitwisselingen en contacten met verschillende beroepssectoren: de Belgische Vereniging der Podologen, de optieksector, Cevora (sectoraal fonds voor werknemers van PC 200), de UBF-ACA (luchtbehandeling), de Federatie van de Belgische Uitvaartsector (Funebra), de vastgoedsector, de bouwsector, de kunstsector, de logistieke sector ...
- De eerste contacten zijn gelegd met verschillende grote ondernemingen in het kader van eventuele samenwerkingen in de toekomst (bv.: Engie, Proximus, Sibelga, BMW, Keolis, RTBF ...).

De sfpme zet zijn project Erasmus + Itineris voort, dat opleidingen via Europese mobiliteit moet promoten. Delegaties van onderwijspersoneel gingen naar Frankrijk voor de beroepen in de bouw en de voedingsindustrie.

In het jaar 2020 zijn ook de contacten met buitenlandse partners uitgebouwd door Europese maar ook andere internationale delegaties te ontvangen:

- VMA (IJslands opleidingscentrum)
- Réseau des Maisons Familiales Rurales (Frankrijk)
- Bulgaarse en Estse delegaties
- Delegaties uit Quebec en Uganda

Formation PME werkt eveneens mee aan onderstaande nieuwe projecten:

- Start Digital, dat gericht is op de uitvoering van een geïntegreerde strategie voor opleiding in digitale basisvaardigheden voor laaggeschoolde werkzoekenden en volwassen cursisten. Bij het project zijn alle openbare operatoren voor onderwijs en beroepsopleiding voor volwassenen in Franstalig België betrokken, evenals de opleidingsoperatoren van de verenigingswereld die door de overheidsdienst gesubsidieerd worden.
- Het Prins Filipfonds, dat de haalbaarheid moet onderzoeken van een project rond duaal leren in de drie Belgische taalgemeenschappen.

Het mentoraat en de validering van vaardigheden

De efp biedt voor 4 beroepen een validering van de vaardigheden aan:

- Kap(p)(st)er (hernieuwing van de erkenning in 2017)
- Schilder (hernieuwing van de erkenning in 2017)
- Schoonheidsspecialist(e) (erkenning in 2018)
- Ober (in samenwerking met de horecakoepel)

Beroepen	Niveau	Aantal kandidaten
Kap(p)(st)er	COIF1	4
Kap(p)(st)er	COIF2	4
Kap(p)(st)er	COIF3	0
Kap(p)(st)er	COIF4	0
Schoonheidsspecialist(e)	ESTH1	3
Schoonheidsspecialist(e)	ESTH2	3
Schoonheidsspecialist(e)	ESTH3	2
Schoonheidsspecialist(e)	ESTH4	2
Schilder	PEINT1	31
Ober	SERV1	0
TOTAAL		49

In het kader van een project van het Europees Sociaal Fonds voor 2020 wil de sfpme een opleiding tot mentor aanbieden aan alle opleidende ondernemingen waarmee wordt samengewerkt, maar ook aan alle geïnteresseerde Brusselse bedrijven.

Die opleiding wordt gegeven door een mobiel team dat naar de bedrijven zelf gaat. Ze dient om de ontvangst en begeleiding van de auditoren en/of nieuwe medewerkers te verbeteren.

Een groot deel van de mentors die momenteel in het systeem van sfpme zitten, heeft ervaring opgedaan die moet worden benut.

De sfpme heeft zich voor het beroep van mentor gepositioneerd als een centrum voor de validering van vaardigheden. Het kreeg in 2016 een erkenning van het consortium CDVC. In 2020 vonden 34 sessies voor de validering van vaardigheden plaats, waarvan 32 met een succesvol resultaat.

4.2 Personen met een handicap

Met maatregel 4 voorziet het Opleidingsplan 2020 in een verdubbeling van het aantal andersvalide werkzoekenden in opleiding of met een validering. Om deze doelstelling te bereiken, hebben de betrokken operatoren – Bruxelles Formation, de dienst Phare, SPIO, Formation PME, Actiris en VDAB Brussel – in 2018 het project Handistreaming¹³ voor de opleiding en begeleiding van personen met een handicap ontwikkeld, dat beantwoordt aan de behoeften die in maatregel 4 van het Opleidingsplan 2020 rond vijf prioriteiten zijn gedefinieerd:

- sensibilisering van en communicatie naar de professionals uit de opleidingssector over de problematiek van mensen met een handicap: informatiesessies voor professionals uit de opleidingssector, filmpje op de website van Bruxelles Formation, het Beroepenpunt en de dienst Phare;
- uitwerking en toepassing van een proces voor de behandeling van de aanvragen van en behoeften aan dege-lijke voorzieningen in de opleidingstrajecten van dit publiek om die te verzekeren;
- toegankelijkheid van de opleidingscentra voor Personen met een Beperkte Mobiliteit (PBM): inventarisatie van de PBM-vriendelijke voorzieningen in de verschillende beroepsopleidingscentra (Bruxelles Formation, SPIO, efp, BRC). In de eerste plaats moeten de opleidingscentra worden gericht op personen met interesse in beroepen die geschikt zijn voor PBM;
- versterking van het systeem Tremplin: gespecialiseerde ondersteuning voor elke gehandicaptensector en een referentiepersoon binnen BF tremplin voor de ontwikkeling van de testprocedures, lopende ontwikkelingen, de follow-up van de stagiairs ...;
- uitbreiding van het aanbod voor personen met een handicap.

Voor de uitvoering van dit project zijn verschillende werkgroepen opgericht, die geregeld samenkomen. Ze zijn samengesteld met leden van Bruxelles Formation, de diensten ter ondersteuning van de beroepsopleiding, de dienst Phare van de Franse gemeenschapscommissie, de FeBISP, vzw's gespecialiseerd in de opleiding van personen met een handicap, UNIA, DiversiCom en enkele SPIO. Zij hebben in 2020 de volgende acties ondernomen:

- **Werkgroep “Sensibilisering”:**
 - sensibiliseringsactie bij de aanspreekpunten van het “netwerk andersvaliden” van Bruxelles Formation en de SPIO;
 - in het kader van de internationale dag van mensen met een beperking op 3 december 2020: organisatie van de informatieve webinar “Hoe de inclusie van personen met een handicap bevorderen?” voor professionals (97 deelnemers) en organisatie van individuele gesprekken voor werkzoekenden met een handicap.
- **Werkgroep “Communicatie”:**
 - samenstelling van een team van communicatiespecialisten;
 - uitwerking van een communicatieplan;
 - ondersteuning van de internationale dag van mensen met een beperking door de ontwikkeling van de webinar en individuele gesprekken (gebruikers, adviseurs en diensten voor begeleiding);
 - ondersteuning van en overleg met de werkgroep “Sensibilisering” over de uitvoering van een frequente informatiesessie voor gebruikers van het Beroepenpunt.
- **Werkgroep “Opleiding van de opleiders”:**
 - inventarisatie van het bestaande opleidingsaanbod;
 - contact opnemen met de verschillende actoren op de markt van de opleidingen voor mensen met een handicap om hun ervaringen te verzamelen;
 - aanduiding van een referentiepersoon die een aangepast opleidingssysteem kan uitwerken.

13 Handistreaming = samentrekking van de woorden “handicap” en “mainstreaming”. Mainstreaming is een beleidsconcept voor een geïntegreerde aanpak doorheen verschillende beleidsdomeinen.

- **Werkgroep “Netwerk andersvaliden”:**

- oprichting van een netwerk van aanspreekpunten binnen de polen van Bruxelles Formation en zijn partners;
- uitwerking, presentatie en invoering van een procedure voor het onthaal en de begeleiding van kandidaat-stagiairs met een handicap binnen Bruxelles Formation en de SPIO via hun aanspreekpunten van het “netwerk andersvaliden”.

Opleidingsaanbod voor personen met een handicap

Wat betreft het opleidingsaanbod zet Bruxelles Formation in op twee aspecten. Enerzijds wil Bruxelles Formation het “klassieke” opleidingsaanbod inclusiever maken zodat een groter aantal personen met een handicap aan deze opleidingen kan deelnemen. Anderzijds ondersteunt Bruxelles Formation de operatoren die zich inzetten voor specifieke opleidingen voor doelgroepen met een handicap. Sinds 2018 wordt een extra projectoproep gelanceerd voor gespecialiseerde operatoren. Naar aanleiding daarvan zijn opleidingsacties overeengekomen met de Brailleliga, Média Animation, Infosourds, Alpha-Signes, Eqla en JST (Jeunes Schaerbeekoïse au Travail).

Hoewel het aantal opgeleide personen met een handicap de afgelopen jaren gestaag is toegenomen, werd het jaar 2020 beïnvloed door de gezondheids crisis en de lockdowns hadden een grote impact op de implementatie van opleidingen voor deze doelgroepen. Op enkele uitzonderingen na zijn dit opleidingen waarvoor afstandsonderwijs zeer moeilijk haalbaar is. Omwille van deze uitzonderlijke situatie hebben de partneroperatoren die specifiek andersvaliden opleiden, besloten de inhoud van hun opleidingen te herzien.

Stagiairs met een handicap die het statuut van werkzoekende hebben en een opleiding volgden bij Bruxelles Formation en zijn geconventioneerde partners - resultaten 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Vershil 2014-2020
TOTAAL	67	64	61	64	71	75	46	-21

Project ter ondersteuning van beroepsopleidingen

Het project ter ondersteuning van beroepsopleidingen is in 2012 van start gegaan. Het wordt gesubsidieerd door het Europees Sociaal Fonds en wordt uitgevoerd in samenwerking met de dienst Phare, Bruxelles-Formation en de dienst Sociale Consultatie van Actiris. Dit project biedt personen met een handicap specifieke psychopedagogische begeleiding op maat *voor, tijdens en na* een beroepsopleiding in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De begeleiding duurt gemiddeld anderhalf jaar en wordt verleend door professionals van vier begeleidingsdiensten die door de dienst Phare worden gesubsidieerd: Sisahm, SABx, de dienst van de Brailleliga, en Comprendre et Parler. Zij werken nauw samen met de opleidingscentra en in het bijzonder met Bruxelles Formation Tremplin.

Toegankelijkheid van de opleidingscentra voor PBM

Op het gebied van toegankelijkheid heeft Bruxelles Formation maatregelen genomen om de toegankelijkheid van zijn gebouwen voor personen met een beperkte mobiliteit te verbeteren. De eerste fase bestond uit een volledige audit van de gebouwen door de vzw Plain-Pied met betrekking tot de toegankelijkheid voor de verschillende doelgroepen. De volgende stap, die reeds begonnen is, bestaat in de analyse van de auditverslagen om de werkzaamheden ter verbetering van de toegankelijkheid te kunnen plannen.

In het kader van het label Acces-i streeft Bruxelles Formation naar het oranje niveau van Access-i voor het merendeel van haar locaties, wat overeenkomt met toegankelijk mits wat assistentie (dus niet het groene niveau van Acces-i dat geldt bij toegankelijkheid waarbij helemaal geen hulp nodig is). Op de locaties is immers altijd een fysiek onthaal op maat voorzien omwille van de specifieke procedure voor het onthaal van stagiairs met een handicap die door Bruxelles Formation is ingevoerd.

De planning van de werkzaamheden/investeringen wordt voor elke locatie idealiter over meerdere jaren gespreid.

4.3 Plan Prison

Sinds 2017 werken Bruxelles Formation en het onderwijs voor sociale promotie samen aan de ontwikkeling van het “Plan Prison” of gevangenisplan (maatregel 5 van het Opleidingsplan 2020), door middel van een actieplan dat een toename van de acties voor opleiding en validering van vaardigheden ten behoeve van de Brusselse gedetineerden en ex-gedetineerden bevordert.

De samenwerking tussen de verschillende actoren op het terrein (Bruxelles Formation, onderwijs voor sociale promotie en de vzw’s Adeppi (Atelier d’éducation permanente pour personnes incarcérées) en Après) kon in 2017 leiden tot een terugkeer naar een normale situatie en een stijging met 84% van het aantal opgeleide stagiairs in vergelijking met 2015 en 2016 (tegelijktijd een periode van sociale conflicten en stakingen van het gevangenispersoneel) dankzij de organisatie van alfabetiseringscursussen, taalcursussen (Engels, Frans en Nederlands), opleidingen tot schoonheidsspecialist(e) en opleidingen bedrijfsbeheer.

Dit jaar 2020 kende opnieuw een daling van het aantal opgeleide stagiairs in vergelijking met andere jaren. Dat komt doordat de mogelijkheden voor de organisatie van opleidingen in 2020 zeer beperkt waren. De gezondheids crisis heeft uiteraard gevolgen gehad, naast de moeilijkheden die reeds bestonden in gevangenisomgevingen. Collectieve opleidingsactiviteiten werden onderbroken door de eerste lockdown en de hervatting van die activiteiten werd vaak gehinderd doordat het moeilijk was om preventieve hygiënische maatregelen te treffen (gebrek aan schoonmaakmiddelen, kleine en slecht geventileerde lokalen ...)

Plan Prison - resultaten 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal	509	413	299	552	484	439	179

In 2020 werden door de vzw Adeppi en het onderwijs voor sociale promotie (Cours Erasme, Institut Roger Lambion en Institut Jeanne Toussaint) toch nog 179 afzonderlijke stagiairs in de Brusselse gevangenissen opgeleid in het kader van het project REINSERT¹⁴, goed voor in totaal 15 030 uren. De stagiairs zijn in dit geval niet betaald door Bruxelles Formation maar door de Regie van de Gevangenisarbeid, die een opleidingspremie toekent aan gedetineerden die een opleiding volgen die tot een kwalificatie leidt.

De basisopleidingen Frans voor beginners, Office en Nederlands waren in 2018 en 2019 de populairste opleidingen bij de stagiairs en werden ook in 2020 met 124 opgeleide stagiairs het vaakst gevolgd.

Op het vlak van certificering maakten de opleidingsmodules via het onderwijs voor sociale promotie in het kader van het project REINSERT (basiskennis bedrijfsbeheer, polyvalente medewerker in de gemeenschapsrestauratie, en kapperstechniek) het mogelijk om in 2019¹⁵ maar liefst 24 getuigschriften aan afgestudeerden uit te reiken. In 2020 werden 9 getuigschriften afgegeven voor de vakken “kapperstechniek” en “basiskennis bedrijfsbeheer”. Deze getuigschriften kunnen worden benut op de arbeidsmarkt of om de opleiding buiten de gevangenis voort te zetten.

14 Ter informatie: REINSERT is een project van het onderwijs voor sociale promotie dat mee wordt gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds en dat dient om discriminatie en maatschappelijke ontwijking te bestrijden en de integratie of re-integratie van gedetineerden en rechtzoekenden te bevorderen. REINSERT Intramuros is een project voor opgesloten gedetineerden dat de opleidingen plant en ondersteunt die door het onderwijs voor sociale promotie in de gevangenissen worden georganiseerd. Het moet de re-integratie van de betrokkenen ondersteunen door hun competentiedrempel of arbeidsmogelijkheden te verhogen via de toekenning van studiepunten. Het in de gevangenissen georganiseerde opleidingsaanbod via OSP is gericht op acties gaande van alfabetisering tot prekwalificerende en kwalificerende opleidingen om de betrokkenen zo dicht mogelijk bij een baan te brengen of dat te bereiken door de gedetineerde studenten opnieuw in een opleidingstraject te zetten. Bruxelles Formation verleent financiële steun voor beroepsopleidingen die in dit kader in Brusselse gevangenissen worden georganiseerd.

15 Het aantal uitgereikte getuigschriften verschilt van het aantal in de samenvatting van 2019 (15). Toen die werd samengesteld, waren immers nog niet alle gegevens beschikbaar. De cijfers werden bijgewerkt in november 2020.

Naast die begeleiding heeft BF espaces numériques, de pool die zich bezighoudt met e-learning, in 2019 ook een proefproject voor e-learning in gevangenissen gelanceerd in samenwerking met enkele partners, zoals de directie voor afstandsonderwijs (EAD) van de Fédération Wallonie-Bruxelles, de regionale directie Zuid Penitentiaire Inrichtingen (EPI) en de vzw's Adeppi en Après.

De hoofddoelstelling van dit proefproject is het opzetten van een voorziening in Brussel (gevangenis van Vorst) en in Wallonië (gevangenissen van Aarlen, Leuze en Marche) waarmee de gedetineerden toegang zouden krijgen tot een aangepast e-learningstelsel dat het mogelijk maakt om via digitale kanalen te leren door middel van een interactieve methode op maat die hen voorbereidt op hun toekomstige socioprofessionele integratie, rekening houdend met het niveau en de behoeften van elk individu. Naast het aanbod van Bruxelles Formation (Excel, rekenen, Word en Frans) omvat het project ook een deel van de catalogus van de EAD (afstandsonderwijs van de Franse gemeenschap) en enkele modules van Le Forem. De voorziening werd in juni 2019 gelanceerd voor een proefperiode van twee jaar, waarna een evaluatie zal gebeuren. Tijdens de eerste zes maanden konden 29 gedetineerden in de gevangenis van Vorst dankzij deze voorziening een opleiding volgen, wat overeenkomt met in totaal 867 uren. In 2020 konden dankzij deze voorziening 14 gedetineerden worden opgeleid gedurende in totaal 1239 uren.

Het Plan Prison eindigde in december 2020. Er moet dus een nieuw plan worden uitgewerkt. Eerst moet een volledige evaluatie worden gemaakt van de huidige voorziening en van de mogelijkheden om de middelen voor het gevangenisomgeving verder te ontwikkelen, zodat een nieuw plan kan worden voorgesteld dat voortbouwt op de lessen uit het verleden en ook rekening houdt met de lessen die qua afstandsonderwijs uit de gezondheids-crisis kunnen worden getrokken. Daartoe werd in het eerste kwartaal van 2021 door Bruxelles Formation en het onderwijs voor sociale promotie een nieuwe verantwoordelijke aangeworven.

In afwachting van het nieuwe Plan zal in 2021 identiek hetzelfde aanbod als in 2020 bestaan.

4.4 Onderwijs voor sociale promotie

De stuurgroep van het onderwijs voor sociale promotie van de Fédération Wallonie Bruxelles heeft ons statistische gegevens verstrekt over haar alfabetiseringscursussen (maatregel 7 van het Opleidingsplan 2020) en taalopleidingen (maatregel 8 van het Opleidingsplan 2020).

Het onderwijs voor sociale promotie is modulair opgebouwd: de opleidingen bestaan uit “modules” of een pakket met “studiepunten” (SP) die flexibiliteit en aanpassingen mogelijk maken. Voor elk voltooid pakket met studiepunten wordt een getuigschrift uitgereikt. De onderstaande cijfers zijn berekend op basis van het aantal inschrijvingen per pakket. De aanwezigheidscijfers in de twee onderstaande tabellen zijn gebaseerd op het aantal inschrijvingen voor de pakketten voordat een tiende daarvan verstreken is.

Alfabetiseringscursussen

**Inschrijvingen voor het pakket studiepunten alfabetisering en frans (1 en 2) in het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest
Lager secundair onderwijs voor sociale promotie
Periode: 2015/2016 tot 2019/2020**

Bassin	Titel	Schooljaar				
		2015 2016	2016 2017	2017 2018	2018 2019	2019 2020
Bassin Brussel	ALFABETISERING - NIVEAU 1	347	309	440	351	418
	ALFABETISERING - NIVEAU 2	395	338	298	320	358
	ALFABETISERING - NIVEAU 3	280	338	198	258	284
	ALFABETISERING - NIVEAU 4	237	221	302	262	176
	SOCIALE INTEGRATIE - NIVEAU 1	46	23	24	24	0
	SOCIALE INTEGRATIE - NIVEAU 2	36	18	19	20	0
	ALFABETISERING - NIVEAU 1 A		13	9		13
	ALFABETISERING - NIVEAU 1 B		24	6		0
	BASIS OPLEIDING NIVEAU 1	25	23	17	24	26
	GETUIGSCRIFT BASISONDERWIJS - FRANS/WISKUNDE	26	18	12	14	28
	GETUIGSCRIFT BASISONDERWIJS - BURGENSCHAP	16	18	10	14	28
	REMEDIERING IN HET FRANS	9	7	6		0
	FRANS - HERHALINGCURSUS - ALGEMEEN KENNIS	22	23	19	21	10
	FRANS: VREEMDE TAAL UF D A-INSTAPNIVEAU	1.828	1.613	1.380	1.384	1.340
	FRANS: VREEMDE TAAL UF D B-INSTAPNIVEAU	1.898	1.695	1.648	1.673	1.444
	FRANS: FRANS UF 1 - ELEMENTAIR NIVEAU	3.034	2.934	2.812	3.096	2.844
	FRANS : FRANS UF 2 - ELEMENTAIR NIVEAU	2.648	2.586	2.685	2.786	2.550
Algemeen Totaal	10.847	10.201	9.885	10.247	9.519	

Bovenstaande tabel toont een daling van de inschrijvingen voor alfabetiseringscursussen voor de schooljaren 2016-2017 en 2017-2018. Voor het jaar 2018-2019 kon weliswaar een stijging van het aantal inschrijvingen worden genoteerd, maar in het jaar 2019-2020 dook het cijfer weer omlaag.

Taalopleidingen

Inschrijvingen voor het pakket studiepunten voor een taalopleiding in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Per taal en niveau Per taal en niveau

Niveau	Schooljaar				
	1516	1617	1718	1819	1920
Frans					
LS	9975	9548	9026	9436	8652
HS	10356	9316	8516	8543	7634
HOKT	165	187	134	136	121
Totaal Frans	20496	19051	17676	18115	16407
Nederlands					
LS	4890	3910	3792	3749	3141
HS	4499	3510	3278	2951	2517
HOKT	753	875	666	719	744
Totaal Nederlands	10142	8295	7736	7419	6402
Engels					
LS	3253	2955	2931	3333	3185
HS	5560	4988	4758	4949	4397
HOKT	1580	1445	1460	1390	1629
Totaal Engels	10393	9388	9149	9672	9211
Spaans					
LS	656	651	683	761	751
HS	777	655	671	636	651
HOKT	107	150	159	145	199
Totaal Spaans	1540	1456	1513	1542	1601
Italiaans					
LS	188	160	170	180	210
HS	87	96	82	104	126
Totaal Italiaans	275	256	252	284	336
Arabisch					
LS	97	100	144	154	138
HS	124	58	61	82	96
Totaal Arabisch	221	158	205	236	234
Duits					
LS	121	142	125	108	110
HS	118	115	86	111	112
HOKT				1	0
Totaal Duits	239	257	211	220	222
Russisch					
LS	37	34	34	38	39
HS	66	54	40	55	48
Totaal Russisch	103	88	74	93	87

Portugees					
LS	43	37	44	44	69
HS	34	46	43	44	46
Totaal Portugees	77	83	87	88	115
Chinees					
LS	55	54	35	33	60
HS	45	56	57	39	25
Totaal Chinees	100	110	92	72	85
Turks					
LS				22	21
Totaal Turks				22	21
Zweeds					
LS			14	12	4
Totaal Zweeds			14	12	4
Japans					
LS					64
HS					15
Totaal Japans					79
Algemeen totaal	43.586	39.142	37.009	37.775	34.804

LS: lager secundair / HS: hoger secundair / HOKT: hoger onderwijs korte type

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het aantal inschrijvingen voor taalcursussen Arabisch, Italiaans, Spaans, Portugees en Japans is gestegen. Van de onderwezen talen kenden Frans, Engels en vervolgens Nederlands het hoogste aantal inschrijvingen, maar ook de grootste daling over de jaren heen.

Onderstaande tabel toont een vergelijking tussen de jaren 2018-2019 en 2019-2020:

Inschrijvingen voor het pakket studiepunten voor een taalopleiding in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Niveau	Schooljaar	
	2018-2019	2019-2020
Frans	18.115	16.407
Nederlands	7.419	6.402
Engels	9.672	9.211
Spaans	1.542	1.601
Italiaans	284	336
Arabisch	236	234
Duits	220	222
Russisch	93	87
Portugees	88	115
Chinees	72	85
Turks	22	21
Zweeds	12	4
Japans		79
Algemeen totaal	37.775	34.804

5. VALIDERING VAN VAARDIGHEDEN

In Brussel maakt de ontwikkeling van het systeem voor de validering van vaardigheden deel uit van het Opleidingsplan 2020, dat in maatregel 12 voorziet in de uitreiking van meer dan 2000 ervaringsbewijzen per jaar tegen 2020. Zo werkt de Brusselse Coördinatie voor de Validering van Vaardigheden sinds april 2015 aan de ontwikkeling van het systeem in het Brussels Gewest, met de steun van het impulsfonds dat sinds 2018 wordt ingezet door de minister belast met de beroepsopleiding.

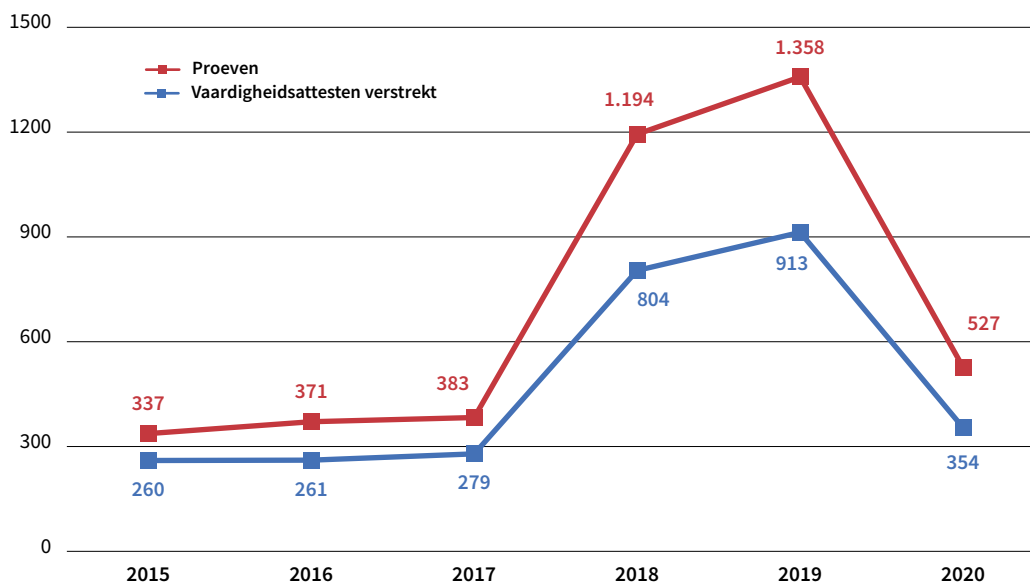
Een ervaringsbewijs wordt uitgereikt aan iemand die met succes een evaluatieproef heeft afgelegd in het kader van het proces voor de validering van vaardigheden (bewijzen die via proeven worden uitgereikt) of in het kader van de evaluaties die tijdens een beroepsopleiding worden voorzien (via de erkenning van verworvenheden door opleiding – “reconnaissance des acquis de la formation” of kortweg RAF”).

Ook op dit vlak werd het jaar 2020 sterk verstoord door de gezondheidscrisis waarmee de valideringsoperatoren moesten omgaan om de activiteit in alle veiligheid te kunnen voortzetten. Voor de continuïteit van de dienstverlening aan de kandidaten hebben de spelers van het valideringsaanbod een aangepast gezondheidskader uitgebouwd en hier en daar werd zelfs geïnnoveerd met informatiesessies op afstand. De activiteit bleef dus zoveel mogelijk doorgaan, ook al konden de doelstellingen van maatregel 12 in 2020 niet worden bereikt, zoals hieronder blijkt.

Validering van de vaardigheden in het Brussels Gewest in 2020 (resultaat voor alle operatoren samen: Bruxelles Formation, sfpme/efp, onderwijs voor sociale promotie)

	Doelstelling	Verwezenlijking	Behaald percentage
Bewijzen uitgereikt via proeven	600	354	59%
Bewijzen uitgereikt via RAF	1400	783	55,9%
Totaal aantal uitgereikte bewijzen	2000	1137	56,85%

Validering van de vaardigheden in het Brussels Gewest – evolutie van de afgelegde proeven en bewijzen uitgereikt via proeven in 2020

In 2019 werden in het Brussels Gewest 1991 ervaringsbewijzen uitgereikt: 913 bewijzen via proeven en 1078 bewijzen via de erkenning van verworvenheden door opleiding (RAF). De cijfers voor 2020 zijn dus lager, met 354 uitgereikte bewijzen via proeven en 783 via RAF.

Van de 1137 bewijzen die in 2020 door Brusselse operatoren werden uitgereikt (via proeven en via RAF), werden 950 bewijzen uitgereikt door Bruxelles Formation, 58 door de sfpme/efp en 126 door instellingen voor onderwijs voor sociale promotie (OSP).

Wat de RAF betreft, blijkt uit de tweede tabel hieronder dat de 783 bewijzen van dit jaar allemaal door Bruxelles Formation zijn uitgereikt.

1. Aantal ervaringsbewijzen uitgereikt via proeven – resultaten 2014-2020

Operatoren	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bruxelles Formation	51	79	101	102	265	253	108
OSP	104	63	41	25	175	248	64
OSP/BF¹⁶	24	86	79	86	301	296	124
sfpme	23	32	40	66	63	116	58
Totaal	202	260	261	279	804	913	354

2. Aantal ervaringsbewijzen uitgereikt via de erkenning van verworvenheden door opleiding (RAF) - resultaten 2014-2020

Operatoren	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bruxelles Formation	510	472	995	747	979	873	783
sfpme	/	341	376	416	387	205	/
Totaal	510	813	1.371	1.163	1.366	1078	783

In het gezamenlijke deel van hun respectieve beheersovereenkomsten hebben Actiris en Bruxelles Formation zich ertoe verbonden voorrang te geven aan een sectorale aanpak, onder meer via de Polen Opleiding-Werk, om de kernfuncties van begeleiding, oriëntering, opleiding, validering en matching voor de gebruikers (werkzoekenden, werkgevers en werknemers) samen te brengen. De twee instellingen zetten zich ook in om het traject van de werkzoekende vóór de opleiding te vereenvoudigen via een geïntegreerde voorziening om de vaardigheden in het uniek dossier volgens een door Synerjob goedgekeurd gemeenschappelijk referentiesysteem te identificeren, en dus via de optimalisering van het doorverwijzingsproces naar een opleiding en/of validering.

Om de slaagkansen van de kandidaten voor de valideringsproeven zoveel mogelijk te vergroten, stemt Bruxelles Formation het valideringsaanbod af met andere diensten. Zo krijgen de kandidaten indien nodig korte opleidingsmodules aangeboden ter voorbereiding op de valideringsproeven (nazicht van banden voor automecanici, plannen lezen in de bouwsector...).

¹⁶ De bewijzen van OSP/BF vloeien voort uit een samenvoeging van de activiteiten van beide operatoren voor de proeven voor administratief personeel die recht geven op een ervaringsbewijs. In bovenstaande algemene statistieken is het cijfer van 124 uitgereikte bewijzen in 2020 gelijk verdeeld tussen BF en het OSP.

6. HET BEROEPENPUNT VAN BRUSSEL

Het Beroepenpunt in Brussel, dat op 5 maart 2018 werd geopend, is sinds 2019 uitgegroeid tot een vaste waarde voor iedereen die op zoek is naar informatie of advies over het beroepsleven. Het maakt deel uit van maatregel 13 van het Opleidingsplan 2020: “Een oriënteringsbeleid in overleg opbouwen rond het Beroepenpunt”.

Het Beroepenpunt biedt in een ultramoderne ruimte van 1100 vierkante meter op de benedenverdieping van de Astrotoren (Sterrenkundelaan 14 te 1210 Sint-Joost) een ruime waaier aan groepsactiviteiten, informatie en advies over levenslange oriëntering op het gebied van opleiding, werk, studies, ondernemerschap en mobiliteit.

Het maakt deel uit van het Internationaal Netwerk van Beroepenpunten, dat verdeeld is over bijna 8 landen en werkt volgens een charter en gemeenschappelijke beginselen die recht geven op de toekenning van een label. Het concept van het Beroepenpunt is in 1993 ontstaan in de “Cité des sciences et de l’industrie” in Parijs.

Actiris en Bruxelles Formation, en niet veel later ook VDAB Brussel, namen het initiatief voor dit project om de overheidsdiensten voor tewerkstelling en opleiding in het Brussels Gewest samen te brengen. Naast de initiatiefnemers brengt het project ook een groot aantal partners samen, zoals die uit het onderwijs of Formation PME, zodat alle thema’s voor levenslange oriëntering in beide landstalen vertegenwoordigd zijn voor een breed publiek (schoolgaande of schoolverlatende jongeren, studenten, werkzoekenden, volwassenen die klaar zijn voor een carrièreswitch, mensen met speciale behoeften...).

Activiteiten van het Beroepenpunt in 2020

Het jaar 2020 is voor het Beroepenpunt succesvol begonnen. Het aantal individuele adviesessies voor bezoekers is in januari en februari met meer dan 30% gestegen en in dezelfde periode met meer dan 25% voor deelnemers aan groepsactiviteiten die in het Beroepenpunt worden georganiseerd.

Begin maart 2020 vierde het Beroepenpunt ook zijn tweede verjaardag. Na slechts twee jaar is het Beroepenpunt in Brussel uitgegroeid tot een vaste waarde voor iedereen die op zoek is naar informatie of advies over het beroepsleven. Het is een tweetalig loket voor informatie én begeleiding. Deze verjaardag was de ideale gelegenheid om de aandacht te vestigen op de twee studies die zijn uitgevoerd om het profiel en de tevredenheid te achterhalen van de bezoekers die persoonlijk advies hebben gekregen. Uit de resultaten bleek een algemene tevredenheid van 95%¹⁷.

Vervolgens moest het Beroepenpunt op 16 maart 2020 de deuren sluiten om te voldoen aan de geldende coronaregels. De teams pasten zich echter zeer snel aan en konden nieuwe contactmethoden uitwerken om de oriënteringsactiviteiten op afstand voort te zetten:

- Individuele adviesgesprekken bleven op afstand doorgaan via het e-mailadres info@cdm-bp.brussels en via een online chat ([Facebook](#)) waarmee midden maart al meteen werd gestart.
- Vanaf 23 maart 2020 was het Beroepenpunt ook bereikbaar via het callcenter van Bruxelles Formation.
- De groepsactiviteiten werden vanaf 7 april 2020 geleidelijk aan georganiseerd via videoconferenties. Het aantal online workshops is sinds midden maart alleen maar gestegen.

17 <https://www.bruxellesformation.brussels/blog/la-cite-des-metiers-fete-ses-deux-ans/>

Vanaf midden juni kwam het Beroepenpunt gefaseerd uit de lockdown:

- Het onthaalteam en de stewards openden op 15 juni opnieuw de multimediaruimte en ontvingen er de eerste gebruikers.
- Vanaf 29 juni werd ook het advies voor bezoekers opnieuw georganiseerd na afspraak voor de kwetsbaarste personen of na aanvraag van een contactmoment met een adviseur.

Omdat het virus zich aan het einde van het jaar opnieuw meer verspreidde, moest het Beroepenpunt op 1 november 2020 opnieuw de deuren sluiten en werd het advies opnieuw op afstand gegeven volgens de methoden die tijdens de eerste lockdown waren uitgewerkt.

De gebruikers lijken zich aan de digitale werkwijze te hebben aangepast, maar de digitale kloof is voor sommigen van hen zeer reëel. In deze tijd vol aanpassingen aan veranderingen is communicatie des te belangrijker gebleken:

- Er werden verschillende e-mails naar de partners van het Beroepenpunt gestuurd om hen op de hoogte te brengen van de nieuwe methoden en hen te vragen om contact te blijven houden.
- Elke dag werden berichten gepost op sociale netwerken, met name in het kader van een campagne «#1jour-1metier», bedoeld om elke dag essentiële beroepen (verzorgend personeel, personeel van essentiële winkels ...) in de context van de gezondheids crisis in de kijker te zetten.
- De website van het Beroepenpunt werd in samenwerking met ergonomen ingrijpend hervormd om de website aan te passen aan de behoeften van de verschillende doelgroepen.
- Om de interne communicatie te vergemakkelijken, werd de online communicatietool “Slack” opgezet zodat de werknemers op de hoogte konden blijven en contact konden houden.

Enkele cijfers van 2020:

- 29 523 contacten
- 14 466 adviesgesprekken
- 2459 vragen/antwoorden in de mailbox van info@cdm-bp.brussels
- 10 380 deelnemers aan de groepsactiviteiten
- 3 944 376 weergaves van de informatiefiches op www.dorifor.be
- 57 846 bezoekers aan de website www.citedesmetiers.brussels
- 10 460 uitnodigingen voor de informatiesessies van Bruxelles Formation en de activiteiten van het Beroepenpunt (2634 uitnodigingen door het Beroepenpunt, 1737 uitnodigingen door de afdelingen van Actiris, 4660 uitnodigingen die online door de gebruikers werden gevonden en 1429 uitnodigingen via andere distributiekanaalen, zoals OCMW's, werkinkels, het callcenter, organisaties voor socioprofessionele integratie ...).
- 30 306 oproepen naar het callcenter (0800 555 66)
- 517 verwerkte aanvragen voor interregionale mobiliteit

7. DE ONTWIKKELING VAN DE POLEN OPLEIDING-WERK

Op 14 juli 2016 hebben de Brusselse Gewestregering en de Franstalige Regering van Brussel een nota goedgekeurd over de oprichting van de Polen Opleiding-Werk (POW) in het Brussels Gewest. Die werd op 13 juli 2017 aangevuld met een nota van beide uitvoerende machten over het beheer van die POW (missies, rolverdeling tussen de partners, organisatie en werking, statuut van het personeel ...). Op 23 mei 2019 verduidelijkten de twee regeringen allerlei aspecten met betrekking tot de POW en ze stelden een model met het statuut van een gemeenschappelijke vzw van de partners voor, zoals hieronder beschreven. De POW liggen volledig in de lijn van de uitvoering van het sectorale beleid van de Strategie 2030 en de sectorale kaderakkoorden die met de sociale partners zijn gesloten.

De POW werden opgericht per sector en zijn het resultaat van een publiek-private samenwerking. Ze bestaan minstens uit:

- de sociale partners van de sector;
- de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Actiris en de Brusselse overheidsdiensten voor onderwijs, Bruxelles Formation en VDAB Brussel;
- afhankelijk van de sector kunnen ook andere partners worden gevraagd om deel te nemen, zoals het Onderwijs, Formation PME, de organisaties voor socioprofessionele integratie of elk ander type van wie de aanwezigheid relevant kan zijn.

Actiris en Bruxelles Formation bleven inspanningen leveren om de pijler “opleiding-validering van vaardigheden” die wordt gecoördineerd door Bruxelles Formation te laten aansluiten op de pijler “werk” die wordt gecoördineerd door Actiris.

Dit jaar 2020 wordt gekenmerkt door een groter succes van de Polen Opleiding-Werk op volgende vlakken:

- **De POW Technicity.brussels** voor beroepen in de **technologische sector** is een publiek-private samenwerking tussen RTM Brussel, Actiris, Bruxelles Formation en VDAB Brussel. De hoofdvestiging bevindt zich in de Researchdreef 26-22 in Anderlecht.

In 2020:

- werden de statuten van de vzw Technicity.brussels goedgekeurd;
- werd de overeenkomst met meerdere partners (samenwerking tussen de oprichters van de POW) ondertekend;
- werd het gezamenlijke actieplan voor 2021 (met onder meer het aanbod voor opleiding en validering van vaardigheden, een functioneel organigram van de POW ...) goedgekeurd.

- **De POW Digitalcity.brussels** voor de **digitale beroepen** is een publiek-private samenwerking tussen de sociale partners van de sector, Actiris, Bruxelles Formation en VDAB Brussel. Het gemeenschappelijke gebouw is gelegen in de Jules Cockxstraat 6 in Oudergem.

In 2020:

- werden de statuten van de vzw Digitalcity.brussels goedgekeurd;
- werd het gezamenlijke actieplan voor 2021 (met onder meer het aanbod voor opleiding en validering van vaardigheden, een functioneel organigram van de POW ...) goedgekeurd;
- vond de officiële opening van de POW online plaats in oktober.

→ **De POW Logisticity.brussels** is een publiek-private samenwerking tussen de sociale partners van de sector (SFTL, Logos, Bus-Car, Verhuizers, Handel in brandstoffen), Actiris, Bruxelles Formation, VDAB Brussel en de Haven van Brussel. De gezamenlijke vestiging ligt in de Gerijstraat 21-23 in Vorst.

In 2020:

- werden de statuten van de vzw Logisticity.brussels goedgekeurd;
- BF Logistique, Actiris, VDAB Brussel en verschillende onderwijsinstellingen gingen door met de activiteiten waarmee ze al op het terrein van de POW waren gestart;
- werd het gezamenlijke actieplan voor 2021 (met onder meer het aanbod voor opleiding en validering van vaardigheden, een functioneel organigram van de POW ...) goedgekeurd.

→ **Construcity** voor de **beroepen in de bouwsector** is een reeds bestaande publiek-private samenwerking die zal uitgroeien tot een Pool Opleiding-Werk in samenwerking met de sector (Constructiv), Actiris, Bruxelles Formation, VDAB Brussel, Leefmilieu Brussel, de sfpm en het Onderwijs. In het jaar 2020 kon gestart worden met de uitwerking van de statuten van de toekomstige vzw Construcity.brussels, die naar verwachting in het tweede kwartaal van 2021 worden goedgekeurd.

Zoals vermeld in het in mei 2017 goedgekeurde evaluatieverslag over de uitvoering van het samenwerkingsakkoord van 9 februari 2012 betreffende het gekruiste beleid inzake “opleiding-werk”, raden de beheerscomités van Actiris en Bruxelles Formation aan om de POW in het voornoemde akkoord op te nemen zodat er een rechtsgrond voor dit mechanisme bestaat. De herziening van dit samenwerkingsakkoord is in 2019 van start gegaan met de bedoeling ze in 2021 af te ronden.

In het kader van de oprichting en werking van de Polen Opleiding-Werk werden in 2020 twee sectorale kaderakkoorden ondertekend: het sectorale kaderakkoord met de vertegenwoordigers van de sector van de digitale beroepen (in het kader van de oprichting van de POW Digitalcity.brussels) en het kaderakkoord met de sector van de afhandeling op luchthavens (SFAL), een sector die wordt geïntegreerd in de POW Logisticity.brussels. In totaal zijn in dit stadium al twaalf kaderakkoorden afgerond, waarvan tien in het kader van een POW. Twee andere akkoorden hebben geleid tot de oprichting van een sectorale commissie waarin Bruxelles Formation zit en samenwerkt met de sectorale spelers en andere overheidsinstanties.

Tot slot moet nog worden vermeld dat de coronacrisis in 2020 gevolgen heeft gehad voor de activiteit van de POW. Zij moesten soms werken in onzekerheid over hun kerntaken.

Toch hebben de POW geprobeerd om hun activiteiten verder te zetten in overeenstemming met de dynamiek die hen zo kenmerkt. Een deel van de opleidingsactiviteiten is verschoven van fysiek onderwijs naar afstandsonderwijs, de opleiders hebben hun lessen aangepast en het afstandsonderwijs is in verscheidene opleidingsprocessen geïntegreerd. Bovendien bleven de projecten gerelateerd aan de versterking van de identiteit van de POW bestaan, de verschillende partners hebben de tijd genomen om bekendheid te geven aan de POW (contacten, presentaties, bezoeken ...). Ook de activiteiten in het kader van de technische en andere ontwikkelingen gingen tijdens deze periode door.

8. PUBLIEK-PUBLIEKE SAMENWERKINGEN VOOR DE OPLEIDING EN BEGELEIDING VAN WERKZOEKENDEN

8.1. De mandateringsprocedure tussen Actiris en VDAB

Sinds 2015 mandateert Actiris de VDAB voor de opleiding en begeleiding van Brusselse werkzoekenden die een Nederlandstalig beroepsinschakelingstraject bij VDAB willen volgen. VDAB Brussel neemt de volledige on-deraanneming van de opleidings- en begeleidingsacties van de Nederlandstalige SPIO in Brussel op zich, aangezien ze voor het begeleidingsluik door Actiris gemandateerd werd. VDAB voert de methodologie “*Iedereen Bemiddelaar*” uit bij haar Nederlandstalige SPIO-partners die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest actief zijn (en waarvan de acties voor SPI gerelateerd zijn aan het Nederlandstalige opleidingsaanbod). Actiris financiert dan rechtstreeks de VDAB voor het begeleidingsluik en niet langer rechtstreeks de SPIO waarvan de acties voor SPI gerelateerd zijn aan het opleidingsaanbod. De invoering van deze begeleiding via VDAB en partners wordt opgevolgd door het SOC (Strategisch Overlegcomité Actiris-VDAB Brussel), dat ze kan evalueren. Dit systeem kadert in maatregel 23 van het Opleidingsplan 2020: “De mandatering van de VDAB Brussel voor de opleiding en de begeleiding van Brusselse werkzoekenden verderzetten en evalueren”.

Het mandaat van de VDAB is geen vervanging van de diensten van Actiris of het aanbod van andere Nederlandstalige partners die begeleiding bieden (lokale Werkwinkel, workshops “Actief zoeken naar werk”...), want die diensten blijven gegarandeerd. Het begeleidingstraject van VDAB is een aanvullend aanbod, een extra mogelijkheid voor Brusselse werkzoekenden – momenteel 96% Franstalige werkzoekenden – die geïnteresseerd zijn in een Nederlandstalig loopbaantraject bij VDAB om zo meer kans te hebben op een baan in Vlaanderen (of een Nederlandstalige omgeving in Brussel).

Naar aanleiding van de samenwerkingsovereenkomst tussen Actiris en VDAB van 1 juli 2015 over de mandatering werden eerst bijzondere overeenkomsten voor de periode 2015-2016 en voor 2017 gesloten met VDAB.

In 2018 werd tussen Actiris en VDAB een publiek-publieke overeenkomst gesloten voor een periode van 3 jaar (2018-2020). Die meerjarige samenwerkingsovereenkomst moet garant staan voor een stabiele samenwerking en rekening houden met het feit dat beide organisaties institutionele partners zijn en met de verscherping van de privacywetgeving.

Deze overeenkomst beschrijft onder meer:

- **het hoofddoel:** alle Brusselaars, ongeacht hun kennis van het Nederlands, de kans geven om bij VDAB een loopbaantraject te volgen (inclusief taalcursussen Nederlands of eventueel een beroepsopleiding) om zo meer kans te hebben op een baan in Vlaanderen of in een Nederlandstalige werkomgeving in Brussel.
- **de context en de mandatering:** VDAB is gemandateerd om Brusselse werkzoekenden te begeleiden naar werk. Het gaat meer bepaald om volgende doelgroepen:
 - a) alle Brusselse werkzoekenden (ongeacht hun kennis van het Nederlands) die een Nederlandstalig loopbaantraject willen volgen bij VDAB, maar wel enkel na doorverwijzing door Actiris (= mandateringstraject – gefinancierd via het bestelproces van Actiris),
 - b) en alle Brusselse werkzoekenden die een erkende beroepsopleiding hebben aangevat bij VDAB (= traject in het kader van de Interface Emploi/Formation IFE – gedeeltelijke cofinanciering door Actiris voor het SPI-luik).
- **de prioritaire gezamenlijke projecten in Brussel:** het bestelproces voor opleidingen en de mandatering, het actieplan voor interregionale mobiliteit, het Beroepenpunt, de Polen Opleiding-Werk, de gezamenlijke dienstverlening aan de Brusselse en Vlaamse werkgevers, de lokale samenwerking, en gezamenlijke monitoring in samenwerking met View.brussels.

A. Samenvatting van de resultaten van de mandatering van VDAB – traject in het kader van het bestelproces

Aantal deelnemers van de informatiesessies “Aan het werk in het Nederlands” (door Actiris en VDAB samen) voor Brusselse werkzoekenden

Maatregel 1 – bestelproces/mandatering	2017	2018	2019	2020
Aantal werkelijke deelnemers	1.856	1.827	2.753	1.827

Bron: Actiris

Aantal werkzoekenden die door Actiris naar VDAB zijn doorverwezen

Maatregel 1 – bestelproces/mandatering	2017	2018	2019	2020
Resultaat:	1.210	1.187	1.521	976
*waarvan jongeren (< 30 jaar)	392 (32 %)	413 (35 %)	555 (36 %)	315 (43%)

Bron: VDAB

Lancering van de nieuwe trajecten bij VDAB na doorverwijzing door Actiris

Maatregel 1 – bestelproces/mandatering	2017	2018	2019	2020 (*voorlopige cijfers!)
Resultaat van het aantal trajecten:	437 trajecten	514 parcours	745 parcours	398 parcours
Kenmerken van de trajecten:				437
*waarvan jongeren (<30 jaar)	29 %	42 %	35 %	35 % *
*waarvan trajecten met een beroepsopleiding	16 %	19 %	12% *	7 %
*waarvan trajecten met een taalbadstage/NT2	45 %	53 %	58% *	60%

Bron: VDAB

Resultaat van tewerkstelling

Maatregel 1 – bestelproces/mandatering	2017	2018	2019	2020
Doel:	65% tewerkstelling	65% tewerkstelling	65% tewerkstelling	65% tewerkstelling
Resultaat	Min. 1 werkdag: Min. 28 werkdagen:	66 % 58 %	58% 49%	Resultaat volgt in 2022 Resultaat volgt in 2023

Bron: VDAB

B. Samenvatting van de resultaten van de mandatering van VDAB – traject in het kader van de Interface Emploi/Formation

Algemene evolutie van het aantal Brusselse werkzoekenden die een opleiding volgen bij VDAB Brussel en partners

Aantal werkzoekenden in opleiding bij VDAB (afzonderlijke personen)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brusselse werkzoekenden in opleiding bij VDAB (alle leeftijden)	853	885	1.069	1.336	1.497	1.025
Onder wie Brusselse jongeren <30 jaar in opleiding bij VDAB	322	351	377	432	457	(n.b.)

Bron: VDAB

Na jaren van daling tot 2015 werd in 2016 een stijging ingezet van het aantal Brusselse werkzoekenden in opleiding bij VDAB Brussel (+75% van 2015 tot 2019). In 2020 ging dat cijfer helaas weer naar beneden (-31%) door de coronacrisis.

8.2. De publiek-publieke samenwerking tussen Actiris en Bruxelles Formation

Actiris en Bruxelles Formation zijn in 2014 ook begonnen met het sluiten van overeenkomsten voor “opleidingsbestellingen”. Op 1 juli 2016 hebben beide organisaties een publiek-publieke overeenkomst gesloten die de samenwerkingen en de overeenkomstige financiële overdrachten vereenvoudigt. De publiek-publieke overeenkomst omvat nu zowel de “opleidingsbestellingen” en het “taalplan” als de financiering van investeringen (bijvoorbeeld in het kader van de Polen Opleiding-Werk) of de werkingskosten van Bruxelles Formation.

Onderstaande monitoringtabel toont de resultaten van de publiek-publieke overeenkomst voor de jaren 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020. Voor 2020 gaat het momenteel echter nog om voorlopige cijfers.

Monitoringtabel van de publiek-publieke overeenkomst tussen Actiris en Bruxelles Formation

OPLEIDINGEN GEFINANCIERD UIT DE PUBLIEK-PUBLIEKE OVEREENKOMST							
	budget	budgetverbruik	% budgetverbruik	Total doelstellingen opgeleide werkzoekenden	Totaal gerealiseerde opgeleide werkzoekenden	% gerealiseerde opgeleide werkzoekenden	
GESLOTEN OVEREENKOMSTEN	Overeenkomst 2014	400.000,00	419.425,57	104,86%	50	60	120%
	Jeugdgarantie IEJ	400.000,00	419.425,57	104,86%	50	60	120%
	Overeenkomst 2015	2.800.000,00	2.467.248,76	88,12%	1.222	1.108	90,67%
	Jeugdgarantie IEJ	1.600.000,00	1.352.750,88	84,55%	858	687	80%
	Jeugdgarantie niet IEJ	930.000,00	1.023.681,46	110,07%	364	421	116%
	Begeleiding SI	270.000,00	90.816,42	33,64%			
	Overeenkomst 2016	3.600.000,00	3.536.426,49	98,23%	1.433	972	67,83%
	Jeugdgarantie	2.695.509,00	2.616.505,81	97,07%	987	484	49%
	Uitgezonderd Jeugdgarantie	904.491,00	919.920,68	101,71%	446	488	109%
	Overeenkomst 2017	5.700.000,00	3.469.509,86	60,87%	2.699	1.975	73,18%
	Jeugdgarantie	2.800.000,00	983.353,82	35,12%	1.152	628	55%
	Alle doelgroepen	800.000,00	446.972,77	55,87%	345	122	35%
	Structurele financiering	1.500.000,00	1.578.543,83	105,24%	352	414	118%
	Taalplan	600.000,00	460.639,44	76,77%	850	811	95%
	Overeenkomst 2018	5.700.000,00	5.493.513,88	96,38%	2.036	2027	70,20%
	Garantie Jeunes	2.000.000,00	2.118.863,00	105,94%	1087	496	46%
	Alle doelgroepen	1.600.000,00	1.304.753,60	81,55%	523	361	69%
	Structurele financiering	1.500.000,00	1.789.850,00	119,32%	426	878	206%
	Taalplan	600.000,00	280.047,28	46,67%	850	292	34%
	Overeenkomst 2019	5.700.000,00	5.661.170,41	99,32%	2036	2781	
Alle doelgroepen	3.600.000,00	3.595.895,25	99,89%	1610	1940	120%	
Structurele financiering	1.500.000,00	1.635.571,16	109,04%	426	243	57%	
Taalplan	600.000,00	429.704,00	71,62%	850	598	70%	
IN UITVOERING	Overeenkomst 2020	6.420.000,00	2.574.366,00	40,10%	2036	<i>in uitvoering</i>	<i>n.b.</i>
	Alle doelgroepen	3.600.000,00	1.265.918,00	35,16%	1610	699	
	Structurele financiering	1.500.000,00	844.936,00	56,33%	426	271	
	Taalplan	600.000,00	463.512,00	77,25%	850	178	
	Covid	720.000,00	722.165,00	100,30%	274	297	
	Overeenkomst 2021	8.580.000,00	0,00	0,00%	2036	<i>n.b.</i>	<i>n.b.</i>
	Alle doelgroepen	3.600.000,00		0,00%	1610		
	Structurele financiering	1.500.000,00		0,00%	426		
	Taalplan	600.000,00		0,00%	850		
	Covid	2.880.000,00		0,00%	2170		
TOTAAL OPLEIDING	38.900.000,00	23.621.660,97	61%	11.512	8.923	78%	

INVESTERINGEN GEFINANCIERD UIT DE PUBLIEK-PUBLIEK OVEREENKOMST				
		budget	budgetverbruik	% budgetverbruik
GESLOTEN OVEREENKOMSTEN	Overeenkomst 2016			
	POW T&L	2.300.000,00	1.647.663,74	71,64%
	Overeenkomst 2017			
	POW T&L	1.550.000,00	1.838.863,48	118,64%
	POW ICT	400.000,00	0,00	0,00%
	Overeenkomst 2018			
	POW ICT	750.000,00	971.018,00	129,47%
	POW T&L	400.000,00	1.392.042,00	348,01%
	POW Technicity	400.000,00	909.439,00	227,36%
	bf constructie	750.000,00	88.287,00	11,77%
	Overeenkomst 2019			
	POW ICT	675.000,00	704.477,00	104,37%
	Precariteit	800.000,00	61.245,00	7,66%
	Gratis overeenkomst EFP	500.000,00	242.890,00	48,58%
	CDR Beezy	227.650,00	151.539,00	66,57%
POW ICT	400.000,00	704.477,00	176,12%	
CDM	250.000,00	234.479,00	93,79%	
IN UITVOERING	Overeenkomst 2020			
	POW ICT	675.000,00	705.577,00	104,53%
	Gratis overeenkomst EFP	500.000,00	410.960,00	82,19%
	CDR Beezy	250.000,00	236.209,00	94,48%
	Precariteit	800.000,00	0,00	0,00%
	Overeenkomst 2021			
	POW ICT	675.000,00		0,00%
	Gratis overeenkomst EFP	500.000,00		0,00%
	CDR Beezy	250.000,00		0,00%
	Precariteit	800.000,00		0,00%
	Cursisten vergoedingen	3.760.000,00		0,00%
TOTAL INVESTERINGEN	17.612.650,00	10.559.678,22	59,96%	
ALGEMEEN TOTAAL	56.512.650,00	34.181.339,19	60,48%	

Belangrijkste vaststellingen van de tabel:

1. Totale financiering 2014-2021: € 56 512 650
2. Aandeel van de financiering voor opleidingen (tegenover investeringen): 68%
3. Aantal afzonderlijke begunstigden dat in 2014-2020 opgeleid werd (kortere periode dan bij de financiering): 8923
4. Ondertekende overeenkomsten tussen 2014 en 2019:
 - a. Verwezenlijkt percentage – afzonderlijke opgeleide werkzoekenden in vergelijking met het doel: 78%
 - b. Aandeel van de begunstigde jongeren <30 jaar: 61%

Extra verduidelijking:

- In 2019 werden de doelstellingen van het Taalplan niet bereikt: in het kader van het Taalplan had de invoering van het systeem met afspraken bij Actiris een impact, met als gevolg een daling van het aantal mensen dat door Actiris naar informatiesessies en dus indirect naar opleidingen werd gestuurd.
- In 2019 was 56% van de stagiairs jonger dan 30 jaar (dat percentage blijft stabiel in de tussentijdse cijfers voor 2020). Het streefcijfer van 40% is dus overschreden, maar we kunnen de doorverwijzing nog verbeteren en het traject van jongeren nog meer veiligstellen. In dit verband is uit de projectoproep voor het veiligstellen van de trajecten gebleken dat de activiteiten op het gebied van identificatie/voorbereidende opleidingen en kwalificerende opleidingen goed moeten worden gecoördineerd.
- De structurele opleiding blijft evenveel mensen aantrekken als voorheen. De resultaten overtreffen de doelstellingen voor deze beroepsopleidingen voor alle soorten publiek (120% in 2019 en al meer dan 43% in 2020). De beroepsopleidingen die niet alleen voor de jongsten zijn, leveren dus betere resultaten op, waaruit blijkt dat het een goed idee was om in 2019 meer verschillende leeftijden aan de opleidingen te laten deelnemen.

9. DE REGIE

De op 1 oktober 2018 opgerichte dienst Regie is krachtens het Beheerscontract 2017-2022 verantwoordelijk voor:

- de versterking van de historische opdracht van Bruxelles Formation als regisseur van het aanbod van beroepsopleidingen en validering van vaardigheden;
- de verbetering van de algemene samenhang van het systeem voor de beroepsopleiding en de validering van vaardigheden in Brussel door het optimaal af te stemmen op de gebruikers, zowel stagiairs in een opleiding, partners als werkgevers.

De Regie heeft haar werkjaar in 2020 voortgezet overeenkomstig het actieplan Regie, dat in maart 2019 door het Beheerscomité van Bruxelles Formation werd bekrachtigd.

Ook dit jaar heeft de dienst Regie dankzij het werk van de afdelingen Studies & Ontwikkeling en Productie van Bruxelles Formation een vergelijking gemaakt tussen de gegevens van de “Verwezenlijkingen van 2019” en die van het “Aanbod van 2019”. Die vergelijking diende vooral om algemene aanwijzingen te krijgen over de daadwerkelijke uitvoering van het geplande aanbod, over de geplande maar niet uitgevoerde acties, of over de acties die zijn uitgevoerd terwijl ze niet gepland waren. Tijdens dit tweede jaar kon de analysemethode worden verfijnd, die aangepast moet zijn aan de omstandigheden van het te analyseren jaar.

De doelstellingen voor het hele opleidingsaanbod dat wordt geregisseerd door Bruxelles Formation (Bruxelles Formation en zijn geconventioneerde partners) zijn gehaald: 90% voor het aantal plaatsen en 87% voor het aantal uren, wat over het algemeen een zeer goed resultaat is. Wat het opleidingsaanbod per domein betreft, worden de doelstellingen voor 90% van de uren gehaald en gaat het om opleidingsdomeinen die verband houden met de prioritaire sectoren van de economische ontwikkeling van Brussel.

Deze vergelijkende analyses moeten worden aangevuld met analyses per domein. In 2019 heeft de Regie in overeenstemming met de pijlers van de regulering van het opleidingsaanbod en de ontwikkeling van de partnerschappen gewerkt aan de ontwikkeling van de aanpak voor de vergaderingen van de netwerken van opleidings- en valideringsoperatoren, die in 2020 van start zullen gaan met de volgende prioritaire domeinen: Transport en Logistiek (samen met Logisticity), Technologische Sector (samen met Technicity), Horeca (samen met Horeca Be Pro) en Bouw (samen met Construcity). Deze aanpak zal het mogelijk maken de spelers samen te brengen rond gemeenschappelijke thema's en de goede praktijken en knelpunten bij de uitvoering van de regie te identificeren, met name op het gebied van planning, opbouw van het aanbod, trajecten (richtingen en overstapmogelijkheden) ... Op basis van deze eerste ervaringen zal het model worden toegepast op en aangepast aan elk opleidingsdomein.

In 2020 heeft de Regie in het kader van de pijler “Veiligstellen van de trajecten” ook een analyse gepresenteerd met als titel “Veiligstellen van de deelnemers aan opleidingstrajecten: stand van zaken”, die gebaseerd is op de werkzaamheden van de afdeling Studie & Ontwikkeling en betrekking heeft op de overgang van een voorbereidende opleiding naar een kwalificerende opleiding. Op basis van deze kwantitatieve gegevens en de bijdragen van een speciale Werkgroep heeft de Regie haar analyse en aanbevelingen opgesteld om de trajecten van de stagiairs veilig te stellen.

10. INDICATOREN MET GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID TUSSEN ACTIRIS EN BRUXELLES FORMATION

Om de evolutie van hun opdrachten en hun doelstellingen gerelateerd aan het gekruiste beleid inzake opleiding-werk te volgen, hebben Actiris en Bruxelles Formation in het gemeenschappelijke deel van hun beheerscontract 2017-2022 en in samenwerking met de sociale partners zes gemeenschappelijke strategische en transversale indicatoren uitgewerkt, namelijk:

- **Percentage positieve uitstroom na opleiding, per type opleiding:** tewerkstelling gedurende minstens één maand, instap in een nieuwe opleiding of aanvang van een stage in een onderneming aan het einde van de opleidingen over een periode van 12 maanden, in vergelijking met het totale aantal personen dat de opleiding verlaat.
- **Uitstroompercentage naar de arbeidsmarkt na een beroepsopleiding:** aantal stagiairs dat binnen 12 maanden na het einde van hun opleiding een baan heeft gevonden, ongeacht de duur ervan, in vergelijking met het totale aantal stagiairs dat een beroepsopleiding heeft verlaten.
- **Duurzaamheid van de tewerkstelling voor wie na een beroepsopleiding doorstroomt naar de arbeidsmarkt:** percentage stagiairs dat 12 maanden na een beroepsopleiding is gestart met een betaalde baan.
- **Tijd tot tewerkstelling na voltooiing van een beroepsopleiding:** aandeel stagiairs die een baan hebben gevonden in het eerste, tweede, derde of vierde kwartaal na afloop van de opleiding.
- **Aantal werkzoekenden dat naar Bruxelles Formation is doorverwezen** per doorverwijzende instantie (Actiris, Beroepenpunt, OCMW, online registraties ...) en per domein (gemeenschappelijk programmakader).
- **Aantal werkzoekenden dat voor een opleiding is ingeschreven:** aantal bevestigde opleidingsaanvragen, hetzij na de informatiesessie, hetzij rechtstreeks bij de centra.

In 2020 werden deze zes indicatoren berekend voor de cohort van werkzoekenden die in 2018 een opleiding volgden. Ze worden in onderstaande tabel vergeleken met de streefcijfers voor 2019 en 2020 die Actiris en Bruxelles Formation samen hebben bepaald en die in 2018 tijdens de Strategische Ontwikkelingscomités zijn goedgekeurd. Alle cijfers met betrekking tot de cohort van in 2019 opgeleide werkzoekenden en dus tot de periode 2020, zullen in 2021 beschikbaar zijn.

Deze zes indicatoren worden ook **strategische indicatoren met gedeelde verantwoordelijkheid** genoemd en maken het mogelijk om de opvolging van de opleidingen te verbeteren op basis van een objectievere analyse van de verschillende opleidingsproducten die Bruxelles Formation beheert. Ze brengen tevens nuttige gegevens aan voor de opvolging van de uitvoering van de beheerscontracten van Bruxelles Formation en Actiris. Bovendien zijn zij, naast het gebruik van de andere bestaande tools¹⁸, ook een waardevolle bron van informatie om het opleidingsaanbod kwantitatief en kwalitatief te verbeteren.

18 De expertise van de verschillende actoren die bij opleiding zijn betrokken, het verslag over de identificatie van de behoeften, de sectorale analyses, de monitoringstools...

De zes strategische indicatoren met gedeelde verantwoordelijkheid

#	Indicator	Verwezenlijkt in 2016	Verwezenlijkt in 2017	Verwezenlijkt in 2018	Verwezenlijkt in 2019	Verwezenlijkt in 2020	Streefcijfer 2018	Streefcijfer 2019	Streefcijfer 2020 ¹⁹
1	Percentage positieve uitstroom na opleiding, per type opleiding	68,0% (cohort 2015)	70,2% (cohort 2016)	73,0% (cohort 2017)	72,8% (cohort 2018)	niet beschikbaar ²⁰	71%	72%	73%
2	Uitstroompercentage naar de arbeidsmarkt na een beroepsopleiding	Totaal: 63,9% Min. 1 maand: 54,7% (cohort 2015)	Totaal: 65,3% Min. 1 maand: 57,2% (cohort 2016)	Totaal: 67,1% Min 1 maand: 58,6% (cohort 2017)	Totaal: 66,6% Min 1 maand: 57,9% (cohort 2018)	niet beschikbaar	Totaal: 66% Min 1 maand: 57%	Totaal: 67% Min 1 maand: 58%	Totaal: 68% Min 1 maand: 59%
3	Duurzaamheid van de tewerkstelling voor stagiairs die na een beroepsopleiding doormen naar de arbeidsmarkt	niet beschikbaar	64,8% (cohort 2015)	57,7% (cohort 2016)	62,2% (cohort 2017)	niet beschikbaar	65%	65%	65%
4	Tijd tot tewerkstelling van de stagiairs na voltooiing van hun beroepsopleiding	0-3 maanden: 48,1% 3-6 maanden: 23,6% 6-12 maanden: 28,3% (cohort 2015)	0-3 maanden: 49,5% 3-6 maanden: 23,6% 6-12 maanden: 27,0% (cohort 2016)	0-3 maanden: 48,0% 3-6 maanden: 25,1% 6-12 maanden: 26,8% (cohort 2017)	0-3 maanden: 50,4% 3-6 maanden: 22,9% 6-12 maanden: 26,7% (cohort 2018)	niet beschikbaar	0-3 maanden: 50%	0-3 maanden: 51%	0-3 maanden: 52%
5	Aantal werkzoekenden dat naar Bruxelles Formation wordt doorverwezen per doorverwijzende instantie	13 404 uitnodigingen voor informatiesessies	12 299 uitnodigingen voor informatiesessies	13 052 uitnodigingen voor informatiesessies	11 858 uitnodigingen voor informatiesessies	10 460 uitnodigingen voor informatiesessies	13 500	14 000	14 500
6	Aantal werkzoekenden dat voor een opleiding is ingeschreven	15 059 aanvragers van opleidingen	13 938 aanvragers van opleidingen	13 880 aanvragers van opleidingen	12 523 aanvragers van opleidingen	10 919 aanvragers van opleidingen	14 000	15 000	15 000

Blauwe tekst: verwezenlijkt / **Grijze tekst:** streefcijfers

In 2020 werden de 6 strategische indicatoren bijgewerkt en werd ook de analyse voortgezet in **een gezamenlijke nota** waarin de resultaten voor deze zes indicatoren meer in detail worden voorgesteld (volgens het profiel van de stagiairs of het soort opleiding). In deze nota worden ook de resultaten voorgesteld voor de individuele beroepsopleiding in de onderneming en de aangepaste methodologie om de specificiteit van dit soort opleiding te kunnen weergeven.

In 2020 leverde dit werk ook een concreet resultaat op in de vorm van **een nieuwe gezamenlijke publicatie** (waaraan ook VDAB Brussel heeft meegewerkt) getiteld "Overgangsindicatoren opleiding-werk: methodologie, bakens en analyse". Deze nieuwe publicatie dient om de analyse van de eerste vier strategische indicatoren met gedeelde verantwoordelijkheid te verfijnen door de eigenschappen van het profiel van de stagiairs en van het opleidingsaanbod te onderzoeken. Meer specifiek gaat het in dit nieuwe verslag over de methodologie, het onderzoekskader, de beperkingen van deze indicatoren en de verbeterpunten of de mogelijkheden om nieuwe indicatoren of analyses te ontwikkelen. Het is beschikbaar op de website van view.brussels²¹.

Daarnaast werd in 2020 ook een reeks **operationele indicatoren** voor het Strategisch Ontwikkelingscomité tussen Actiris en Bruxelles Formation opgesteld, met name het uitstroompercentage naar de arbeidsmarkt na een IBO (Individuele Beroepsopleiding in een Onderneming), waarvoor de methodologie in 2019 was aangepast om rekening te houden met het specifieke karakter van dit type opleiding, alsook het uitstroompercentage naar de arbeidsmarkt voor de interregionale mobiliteitsvoorzieningen, waarvoor de methodologie in 2020 is besproken en vastgelegd.

19 De resultaten van de cohort van 2019 – resultaat van 2020 zullen zeer waarschijnlijk heel erg beïnvloed worden door de gezondheidscrisis die zich vanaf maart 2020 heeft voorgedaan.

20 Het resultaat voor de indicatoren 1 tot 4 zal beschikbaar zijn in de zomer van 2021.

21 "Indicateurs de transition Formation-Emploi : méthodologie, balises et analyses", in het FR : https://www.actiris.brussels/media/ovcp0qxp/2020_11_view_brussels_indicateurs-de-transition-h-AE21999D.pdf; "Overgangsindicatoren opleiding-werk: methodologie, bakens en analyse", in het NL: https://www.actiris.brussels/media/541psczc/2020_11_view_brussels_overgangsindicatoren-h-41FE69BF.pdf.

